

Pensumlister ved
Institutt for historiske studier

Høsten 2019

Arkeologi

Europastudier

Historie

Klassiske fag

&

Kulturminneforvaltning

Institutt for historiske studier
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt mai 2019

Innholdsfortegnelse

Arkeologi	1
<i>Emner på basisnivå</i>	1
ARK1001 – Introduksjon til arkeologi	1
ARK1010 – Introduksjon til arkeologi for kulturminneforvaltning	9
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	16
ARK2001 – Archaeological Production of Knowledge I	16
<i>Emner på masternivå</i>	20
ARK3001 – Arkeologisk kunnskapsproduksjon II	20
ARK3003 – Museums and Heritage Studies.....	25
ARK3300 – Thesis in Archaeology – Project design and process.....	28
Europastudier	29
<i>Emner på basisnivå</i>	29
EUR1001 – Innføring i Den europeiske union	29
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	29
EUR2101 – Norge i Europa	29
EUR2102 – Europeiske identiteter og kultur	31
EUR2201 – Europeisk integrasjonsteori.....	34
<i>Emner på masternivå</i>	36
EUR3411 – The Political Economy of Integration	36
EUR3413 – Governing Europe: Societal Actors, Networks and Lobbying	38
EUR3414 – Differentiated integration: The Norwegian case in perspective	38
EUR3415 – Research and Project Planning	40
EUR3416 – Contesting Europe.....	40
EUR3418 – The EU as a Global Actor	42
Historie	43
<i>Emner på basisnivå</i>	43
HIST1000 – Historien i samfunnet.....	43
HIST1300 – Eldre historie fram til ca. 1750	43
HIST1350 – Eldre historie fram til ca. 1750 II	44
HIST1505 – Innføring i historisk teori og metode	44
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	45
AFR2850 – Afrikas historie	45
HIST2001 – Senantikken / tidlig middelalder	46
HIST2002 – Norden i middelalderen.....	48
HIST2004 – Tidlig nytidshistorie	52
HIST2007 – Nasjonalisme, imperialisme, og demokratisering etter 1750.....	56

HIST2008 – Økonomisk historie	57
HIST2535 – Historiefaget i det digitale samfunn – teorier, metoder og praksiser	58
Emner på masternivå	59
HIST3105 – Innføring i historisk forskning	59
HIST3115 – Historiefagets teori og historie	59
HIST3295 – International Economic Contemporary History	60
HIST3475 – Handel, arbeid og forbruk ca. 1600 – 1850	61
HIST3485 – Moderne afrikansk historie	63
Klassiske fag	65
Emner på basisnivå	65
ANT1101 – Antikkens historie	65
ANT1104 – Antikkens religion og mytologi	66
LAT1001 – Innføring i latin	67
LAT1003 – Tekstkurs II i latin: Antikk prosa I	68
LAT1006 – Latinske oversettelser	68
Emner på påbyggingsnivå	68
KLAS2002 – Europas middelalder	68
Andre emner	69
GRE1101 – Innføring i gresk	69
Kulturminneforvaltning	70
Emner på basisnivå	70
KULMI1000 – Introduksjon til kulturvern	70
Emner på påbyggingsnivå	72
KULMI2300 – Innføring i museologi	72
KULMI2700 – Kulturminnerett	74
Emner på masternivå	75
KULMI3105 – Teorier og metode i kulturminneforvaltningen	75
KULMI3115 – Minne, historie og ting	75
KULMI3815 – Dokumentasjon og forskningsmetode	76
Perspektivemner	77
HFEL0004 – Retorikk	77
HFEL0010 – Introduction to Norwegian History	78

Arkeologi

Emner på basisnivå

ARK1001 – Introduksjon til arkeologi

22,5 stp

Emneansvarlig: Martin Callanan

Blokk 1:			
Hva er arkeologi? Faghistorie, teori og metode			
	Sider	Format	Link
Burström, M. 2007. <i>Samtidsarkeologi. Introduksjon til et forskningsfelt</i> . Lund: Studentlitteratur. (Hele boka).	118	BOK	
Hedeager, L. 2017. <i>Arkeologi kort fortalt</i> . Oslo: Pax Forlag. (Hele boka).	147	BOK	
Johnson, M. 2010. <i>Archaeological Theory: An Introduction</i> . Oxford: Blackwell. (Hele boka).	240	BOK	
Sabloff, J.A. 2008. <i>Archaeology Matters: Action archaeology in the modern world</i> . California: Left Coast Press. (s. 11–113)	100	BOK	
Antall sider	605		
Blokk 2:			
Fra istid til nåtid: Kultur- og naturhistorisk riss			
	Sider	Format	Link
Alsaker, S., Sognnes, K., Stenvik, L.F., Røskaft, M. og Skevik, O. 2005. <i>Trøndelags historie, Bind 1. Landskapet blir landsdel. Fram til 1350</i> . Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (Hele boka).	370	BOK	
Bergstøl, J. 2007. Sørsamisk historie. Beretningen om en samisk utkant eller en helt særegen utvikling? I: Lyngman, S. (red.) <i>Om sørsamisk historie</i> . Snåsa: Saemien Sijte. (s. 19–28).	10	KOMP	
Bjerck, H. 2014. Tidlige fangstsamfunn i stein- og bronsealder. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I, Del 1. (s. 45–117).	73	BOK	

Hufthammer, A.K. 2006. The vertebrate fauna of eastern Norway - from the Ice Age to the Middle Ages. <i>Kulturhistorisk museum Skrifter</i> 4: 191–202.			
Jasinski, M.E. og Zagórski, P. 2013. Human Activity. In: Zagórski, P., Harasimiuk, M. and Rodzik, J. (eds.) <i>The Geographical Environment of NW Part of Wedel Jarlsberg Land (Spitsbergen, Svalbard)</i> . Lublin: UMCS. (s. 316–359).	12	KOMP	
Kolle, N. 2014. Norske kysten – en naturens gave. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I. (s. 15–41).	44	KOMP	
Larsen, M.F. 2014. Kystsamfunnet i jernalderen. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I, Del 2. (s. 121–183).	27	BOK	
Rosvold, J., Haanes, H., Andersen, R., Røed, K.H. og Bjørneraas, K. 2012. Artenes historie i Norge – bestandsutvikling, genetik og forvaltning. I: Bjørneraas, K. (red.) <i>Klauvvilt i norsk natur – historie, biologi og forvaltning</i> . Trondheim: Akademika. (s. 34–59).	63	BOK	
Sjögren, P., Austrheim, G., Stene, K., Hjelle, K., Rosvold, J. og Tretvik, A.M. 2015. Fjellets kulturlandskapshistorie. I: Austrheim, G., Hjelle, K., Sjögren, P., Stene, K. og Tretvik, A.M. (red.) <i>Fjellets kulturlandskap – arealbruk og landskap gjennom flere tusen år</i> . <i>DKNVS Skrifter</i> 3. (s. 159–179).	26	KOMP	
Vorren, T.O. og Mangerud, J. 2007. Kap. 15. Istider kommer og går. I: Ramberg, I.B., Bryhni, I., Nøttvedt, A. (red.) <i>Landet blir til. Norges geologi</i> . Trondheim: Norsk geologisk forening. (s. 478–532).	20	KOMP	
Vorren, T.O., Mangerud, J., Blikras, L., Nesje, A. og Sveian, H. 2007. Kap. 16. Norge trer frem. I: Ramberg, I.B., Bryhni, I., Nøttvedt, A. (red.) <i>Landet blir til</i> .	55	BOK	

<i>Norges geologi</i> . Trondheim: Norsk geologisk forening. (s. 532–555).			
Antall sider	24	BOK	
	728		
Blokk 3:			
Arkeologiske kilder: Artefakter, kulturspor, landskap			
	Sider	Format	Link
Alsaker, S. 1995. Fiskevær gjennom 1500 år. <i>SPOR</i> 1995(1): 40–43.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1995_1.pdf/1c9d99e1-4abd-456a-9987-2f6a60063aec
Andrén, A. 2003. Ettermedeltidasarkeologi? <i>Meta. Medeltidsarkeologisk tidsskrift</i> 2002/2 (s. 22–29)	8	KOMP	
Berglund, B. 1993. Gamle spor etter åkerbruk i Midt-Norge. <i>SPOR</i> 1993(2): 12–15.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1993_2.pdf/db6b2c20-3345-44ab-8d37-78bc92419b38
Berglund, B. 1995. Kap. 4.1 Hva forteller omlandet om samfunnsorganisasjonen i jernalder, middelalder og på 1600-tallet? I: <i>Tjøtta-riket – En arkeologisk undersøkelse av maktforhold og sentrumsdannelser på Helgelandskysten fra Kr.f. til 1700 e.Kr.</i> Dr. Philos. avhandling. (s. 100–135).	35	KOMP	
Berglund, B. 2003. Hus og gard – den arkeologiske bakgrunnen. I: Skjevik, O. (red.) <i>Middelaldergården i Trøndelag. Foredrag fra to seminar</i> . Verdal: Stiklestad Nasjonale Kultursenter. (s. 25–62).	38	KOMP	
Bill, J. og Rødsrud, C.L. 2013. En ny markeds- og produksjonsplass ved Gokstad i Vestfold. <i>Nicolay</i> 120: 5–13.	8	KOMP	
Birgisdóttir, B.B. og Strøm, L. 2002. Fortiden opp fra åkeren: Vikingen fra Medalhus. <i>SPOR</i> 2002(2): 18–21.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2002_2.pdf/8e4eec2f-0718-4268-9e05-49e48a165d1a
Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning,</i>	17	KOMP	

<i>håndhevelse</i> . Bind 1, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Kap. 2.1, s. 32–55)			
Breivik, H.M., Callanan, M., Sauvage, R. og Nielsen, S.V. 2017. Frå flintfunn til fakta: Hvordan arkeologer gjensker levde steinalderliv. <i>SPOR</i> 2017 (2): 36-40.	4	E	https://www.ntnu.no/documents/10476/62052/Spor+nr.+2_2017_Redusert.pdf/b00c3645-5f73-461b-9f6d-16dcc17df951
Christophersen, A. 1994. Blant handelsfolk, horer og helgener. Om bykultur i syd og nord (men mest i Trondheim). I: Helskog, K. (red.) <i>Bykultur: NKKM's fagseminar i Kristiansund, 4. juni 1994</i> . (s. 51–60).	9	KOMP	
Farbregd, O. 1989. Tjørebrenning – ein enkel, men spennande kunst. <i>SPOR</i> 1989(1): 10–14.	5	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1989_1.pdf/76715c17-bd78-4081-932c-add040445a35
Grenne, T., Østerås, B. og Stenvik, L.F. in press. The Sandbekkdalen quarry, Kvikne: A window into Early Iron Age soapstone exploitation in Norway.	20	KOMP	
Grønnesby, G. 2000. Langhus fra eldre jernalder på Hovde. <i>Årbok for Fosen</i> . (s. 41–52).	11	KOMP	
Grønnesby, G. og Ellingsen, E.G. 2012. Naustene på Lænn og Lø – en manifestasjon av krigerfølgets status. <i>Vitark</i> 8: 125–139.	15	KOMP	
Haug, A. og Sauvage, R. 2005. Huler, hellere og deres mange hemmeligheter. <i>SPOR</i> 2005(2): 4–10.	6	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=a5e3b9fb-aa36-493c-bf31-0d94aadb0ab9&groupId=10476
Herstad, A. 2012. Båtgravene fra Lø – et uttrykk for nøye regisserte gravritualer. <i>Vitark</i> 8: 86–107.	32	KOMP	
Jacobsen, H. og Follum, J.R. 2008. <i>Kulturminner i Norge. Spor etter mennesker gjennom 10 000 år</i> . Oslo: Tun Forlag. (s. 10–276).	265	BOK	

Jasinski, M.E. 1991. Russian Hunters on Svalbard and the Polar Winter. <i>Arctic</i> 44(2): 156–162.	7	KOMP	
Jasinski, M.E. 1994. Enhjørningen – Om et dramatisk forlis med maritimarknologisk etterspill. <i>SPOR</i> 1994(2): 36–40.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=1810dac8-6045-426e-8cff-24d2d2afb231&groupId=10476
Jasinski, M.E. 1995. Kong Øysteins havn på Agdenes – forskningsstatus og revurderte problemstillinger. <i>Viking</i> 58: 73–104.	30	E	https://www.duo.uio.no/handle/10852/37616
Jasinski, M.E. 1999. WHICH WAY NOW? Maritime archaeology and underwater heritage into the 21st century. Paper presented at the <i>World Archaeological Congress</i> 4. University of Cape Town, South Africa. (s. 1–22).	22	KOMP	
Jasinski, M.E., Soleim, M.N. and Sem, L. 2013. Painful Heritages. Cultural landscapes of the Second World War in Norway: A New Approach. In: Berge, R., Jasinski, M.E. and Sognnes, K. (eds.) <i>N-TAG TEN. Proceedings from the 10th Nordic TAG conference at Stiklestad, Norway 2009. BAR International Series</i> 2399. Oxford: Archaeolopress. (s. 263–273).	10	KOMP	
Ljungdahl, E. 2011. <i>Om vi inte synes så finnes vi inte. Inspiration og vägledning vid dokumentation av det samiska kulturarvet</i> . Luleå: Gaaltije. (Hele heftet).	64	KOMP	
Løken, T. 1992. En folkevandringstidsgård – langhus og grophus på Bertnem i Overhalla. <i>SPOR</i> 1992(2): 26–28.	3	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=8b7ff329-fdf7-4245-b04a-fbdb476dc6a8&groupId=10476
Mandt, G. og Lørdøen, T. 2005. Bergkunst: helleristninger i Noreg. Oslo: Det Norske Samlaget. (s. 9--31, 83–109).	45	KOMP	

Norges bondelag 2016. De eldste sporene i jordbrukslandskapet. (Hele heftet).	35	E	http://www.bondelaget.no/getfile.php/13734868/Nettbutikk/Kunnskapsmaterieell/De_eldste_sporene%20Riksantikvaren%20og%20Bondelaget.pdf
Nymoen, P.Aa. 1995. Sjøveien over land – om eid og båtdrag i Midt-Norge. <i>SPOR</i> 1995(1): 34–37.	4	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=1c9d99e1-4abd-456a-9987-2f6a60063aec&groupId=10476
Nymoen, P. Aa. 1996. Naturhavner og vareutveksling på kysten. <i>SPOR</i> 1996(1): 18–22.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=2fd63b12-1b07-47a3-8d59-de0bbbce984f&groupId=10476
Schanche, A. 2005. Samiske kulturminner. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Kap. 2.2, s. 56–31).	5	KOMP	
Sognnes, K. 1996. Det religiøse landskapet – ideologiske skiftninger gjennom 7000 år. <i>SPOR</i> 1996(2): 10–15.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=bf9788d4-e633-452d-9084-043c722a1347&groupId=10476
Sognnes, K. 2000. Graver, båter, krigere – et glimt av Europa i Trøndelags bronsealder. <i>SPOR</i> 2000(2): 20–24.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=1566dcc7-bccf-44e6-a052-954329ce17d7&groupId=10476
Sognnes, K. 2000. Valseidet i Bjugn – landskap for de døde? <i>SPOR</i> 2000(1): 34–38.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uuid=5473abf1-3c4b-49c4-babd-525b47b24833&groupId=10476
Stamnes, A.A. 2011. Georadar avdekker fortidsminner. <i>SPOR</i> 2011(1): 30–33.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2011-1+SPOR.pdf/909a4f8d-78c5-44e1-bee9-9904f499d13d

Stenvik, L.F. 2012. Høvdingsetet på Egge sett fra tunnelåpningene til ny E6. <i>Vitark</i> 8: 140–151.	12	KOMP	
Stenvik, L.F. 2013. Trøndelagsovnen – en studie basert på materielle levninger etter jernframstilling i Midt-Norge. <i>Ovnstypologi og ovnskronologi i den nordiske jernvinna: Jernvinna i Oppland</i> . Oslo: Portal (s. 47–54).	8	KOMP	
Stenvik, L.F. 2015. Fra malm og skog til jern og stål. <i>Heimen</i> 3: 219–232.	14	E	https://www.idunn.no/heimen/2015/03/fra_malm_og_skog_til_jern_og_staal
Sylvester, M., Stenvik, L.F. og Ødegård, Ø. 2016. Tre broer i Trøndelag. <i>Heimen</i> 53: 277–293.	21	E	https://www.idunn.no/heimen/2016/03-04/tre_broer_i_troendelag
Tuddenham, D. 2003. Muligheter for spor etter tidlig bosetning i innlandets innsjøer. <i>Midtnordisk arkeologisymposium, Vitark</i> 3: 77–85.	9	KOMP	
Westerdahl, C. 2011. The maritime cultural landscape. In: Ford, B. and Catsambis, A. (eds.) <i>The Oxford Handbook of Maritime Archaeology</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 733–762).	30	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1095-9270.1992.tb00336.x/abstract
Antall sider	828		
Blokk 4:			
Kulturminneforvaltning og museum			
	Sider	Format	Link
Gaukstad, E. og Holme, J. 2005. Hovedaktørene i kulturminneforvaltningen. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Kap. 3.5, s. 136–145).	10	KOMP	
Lov om kulturminner av 9.6.1978 nr. 50, Forskrift om faglig ansvarsfordeling innen kulturminnevernet og Miljøverndepartementets kommentarer til ansvarsforskriften. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning,</i>	25	KOMP	

<i>håndhevelse</i> . Bind 2, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Vedlegg I, II og III, s. 229–253).			
Riksantikvaren 1998: Automatisk fredete arkeologiske kulturminner. <i>Riksantikvarens informasjon om kulturminner</i> (Informasjonsark, Kapittel 7).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/175266
Riksantikvaren 2001: <i>Alle tiders kulturminner: hvorfor og hvordan verner vi viktige kulturminner og kulturmiljøer?</i> (Hele heftet).	21	KOMP	
Riksantikvaren 2012: <i>Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljøer 2011-2020</i> . (Hele heftet).	21	E	https://ra.brage.unit.no/ra-xmlui/bitstream/handle/11250/176217/arkeologiske_kulturminner_strategisk_plan.pdf?sequence=1&isAllowed=y
“Conservation—Who, What, Where, When, Why, and How?”	6	E	https://sha.org/conservation-facts/faq/conservation/
“Aspects of Archaeology: Conservation»		E	https://www.youtube.com/watch?v=ISa09-CGQTc
“What is conservation?”	3	E	https://www.culturalheritage.org/about-conservation/what-is-conservation
	121		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	2282		
Anbefalt tillegglitteratur			
	Sider	Format	Link
Renfrew, C. og Bahn, P. (eds.) 2013. <i>Archaeology: The Key Concepts</i> . London: Routledge.	450	BOK	
Rygh, O. 1885. <i>Norske Oldsager</i> . Christiania: Cammermeyer.	80	BOK	
Østmo, E. og Hedeager, L. (red.) 2005. <i>Norsk arkeologisk leksikon</i> . Oslo: Pax Forlag.	500	BOK	

Emneansvarlig: Martin Callanan

Blokk 1:			
Hva er arkeologi? Faghistorie, teori og metode			
	Sider	Form at	Link
Burström, M. 2007. <i>Samtidsarkeologi. Introduktion till ett forskningsfält</i> . Lund: Studentlitteratur. (Hele boka).	118	BOK	
Hedeager, L. 2017. <i>Arkeologi kort fortalt</i> . Oslo: Pax Forlag. (Hele boka).	147	BOK	
Antall sider	265		
Blokk 2:			
Fra istid til nåtid: Kultur- og naturhistorisk riss			
	Sider	Form at	Link
Alsaker, S., Sognnes, K., Stenvik, L.F., Røskaft, M. og Skevik, O. 2005. <i>Trøndelags historie, Bind 1. Landskapet blir landsdel. Fram til 1350</i> . Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (Hele boka).	370	BOK	
Bergstøl, J. 2007. Sørsamisk historie. Beretningen om en samisk utkant eller en helt særegen utvikling? I: Lyngman, S. (red.) <i>Om sørsamisk historie</i> . Snåsa: Saemien Sijte. (s. 19–28).	10	KOMP	
Bjerck, H. 2014. Tidlige fangstsamfunn i stein- og bronsealder. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I, Del 1. (s. 45–117).	73	BOK	
Hufthammer, A.K. 2006. The vertebrate fauna of eastern Norway - from the Ice Age to the Middle Ages. <i>Kulturhistorisk museum Skrifter</i> 4: 191–202.	12	KOMP	
Jasinski, M.E. og Zagórski, P. 2013. Human Activity. In: Zagórski, P., Harasimiuk, M. and Rodzik, J. (eds.) <i>The Geographical Environment of NW Part of Wedel Jarlsberg Land (Spitsbergen, Svalbard)</i> . Lublin: UMCS. (s. 316–359).	44	KOMP	

Kolle, N. 2014. Norskekysten – en naturens gave. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I. (s. 15–41).	27	BOK	
Larsen, M.F. 2014. Kystsamfunnet i jernalderen. I: Nielssen, A.R. (red.) <i>Norges fiskeri- og kysthistorie</i> . Bind I, Del 2. (s. 121–183).	63	BOK	
Rosvold, J., Haanes, H., Andersen, R., Røed, K.H. og Bjørneraas, K. 2012. Artenes historie i Norge – bestandsutvikling, genetik og forvaltning. I: Bjørneraas, K. (red.) <i>Klauvvilt i norsk natur – historie, biologi og forvaltning</i> . Trondheim: Akademika. (s. 34–59).	26	KOMP	
Sjögren, P., Austrheim, G., Stene, K., Hjelle, K., Rosvold, J. og Tretvik, A.M. 2015. Fjellets kulturlandskapshistorie. I: Austrheim, G., Hjelle, K., Sjögren, P., Stene, K. og Tretvik, A.M (red.) Fjellets kulturlandskap – arealbruk og landskap gjennom flere tusen år. <i>DKNVS Skrifter</i> 3. (s. 159–179).	20	KOMP	
Vorren, T.O. og Mangerud, J. 2007. Kap. 15. Istider kommer og går. I: Ramberg, I.B., Bryhni, I., Nøttvedt, A. (red.) <i>Landet blir til. Norges geologi</i> . Trondheim: Norsk geologisk forening. (s. 478–532).	55	BOK	
Vorren, T.O., Mangerud, J., Blikras, L., Nesje, A. og Sveian, H. 2007. Kap. 16. Norge trer frem. I: Ramberg, I.B., Bryhni, I., Nøttvedt, A. (red.) <i>Landet blir til. Norges geologi</i> . Trondheim: Norsk geologisk forening. (s. 532–555).	24	BOK	
Antall sider	724		
Blokk 3:			
Arkeologiske kilder: Artefakter, kulturspor, landskap			
	Sider	Form at	Link
Alsaker, S. 1995. Fiskevær gjennom 1500 år. <i>SPOR</i> 1995(1): 40–43.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1995_1.pdf/1c9d99e1-

			4abd-456a-9987-2f6a60063aec
Andrén, A. 2003. Ettermedeltidasarkeologi? <i>Meta. Medeltidsarkeologisk tidskrift</i> 2002/2 (s. 22–29)	8	KOMP	
Berglund, B. 1993. Gamle spor etter åkerbruk i Midt-Norge. <i>SPOR</i> 1993(2): 12–15.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1993_2.pdf/db6b2c20-3345-44ab-8d37-78bc92419b38
Berglund, B. 1995. Kap. 4.1 Hva forteller omlandet om samfunnsorganisasjonen i jernalder, middelalder og på 1600-tallet? I: <i>Tjøtta-riket – En arkeologisk undersøkelse av maktforhold og sentrumsdannelser på Helgelandskysten fra Kr.f. til 1700 e.Kr.</i> Dr. Philos avhandling. (s. 100–135).	35	KOMP	
Berglund, B, 2003. Hus og gard – den arkeologiske bakgrunnen. I: Skjevik, O. (red.) <i>Middelaldergården i Trøndelag. Foredrag fra to seminar.</i> Verdal: Stiklestad Nasjonale Kultursenter. (s. 25–62).	38	KOMP	
Bill, J. og Rødsrud, C.L. 2013. En ny markeds- og produksjonsplass ved Gokstad i Vestfold. <i>Nicolay</i> 120: 5–13.	8	KOMP	
Birgisdóttir, B.B. og Strøm, L. 2002. Fortiden opp fra åkeren: Vikingen fra Medalhus. <i>SPOR</i> 2002(2): 18–21.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2002_2.pdf/8e4eec2f-0718-4268-9e05-49e48a165d1a
Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse.</i> Bind 1, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Kap. 2.1, s. 32–55)	17	KOMP	
Christophersen, A. 1994. Blant handelsfolk, horer og helgener. Om bykultur i syd og nord (men mest i Trondheim). I: Helskog, K. (red.) <i>Bykultur: NKKM's fagseminar i Kristiansund, 4. juni 1994.</i> (s. 51–60).	9	KOMP	

Farbregd, O. 1989. Tjørebrenning – ein enkel, men spennande kunst. <i>SPOR</i> 1989(1): 10–14.	5	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_1989_1.pdf/76715c17-bd78-4081-932c-add040445a35
Grenne, T., Østerås, B. og Stenvik, L.F. in press. The Sandbekkdalen quarry, Kvikne: A window into Early Iron Age soapstone exploitation in Norway.	20	KOMP	
Grønnesby, G. 2000. Langhus fra eldre jernalder på Hovde. <i>Årbok for Fosen</i> . (s. 41–52).	11	KOMP	
Grønnesby, G. og Ellingsen, E.G. 2012. Naustene på Lænn og Lø – en manifestasjon av krigerfølgets status. <i>Vitark</i> 8: 125–139.	15	KOMP	
Haug, A. og Sauvage, R. 2005. Huler, hellere og deres mange hemmeligheter. <i>SPOR</i> 2005(2): 4–10.	6	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=a5e3b9fb-aa36-493c-bf31-0d94aadb0ab9&groupId=10476
Herstad, A. 2012. Båtgravene fra Lø – et uttrykk for nøye regisserte gravritualer. <i>Vitark</i> 8: 86–107.	32	KOMP	
Jasinski, M.E. 1991. Russian Hunters on Svalbard and the Polar Winter. <i>Arctic</i> 44(2): 156–162.	7	KOMP	
Jasinski, M.E. 1994. Enhjørningen – Om et dramatisk forlis med maritimarknologisk etterspill. <i>SPOR</i> 1994(2): 36–40.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=1810dac8-6045-426e-8cff-24d2d2afb231&groupId=10476
Jasinski, M.E. 1995. Kong Øysteins havn på Agdenes – forskningsstatus og revurderte problemstillinger. <i>Viking</i> 58: 73–104.	30	E	https://www.duo.uio.no/handle/10852/37616
Jasinski, M.E. 1999. WHICH WAY NOW? Maritime archaeology and underwater heritage into the 21st century. Paper presented at the <i>World Archaeological</i>	22	KOMP	

<i>Congress 4</i> . University of Cape Town, South Africa. (s. 1–22).			
Jasinski, M.E., Soleim, M.N. and Sem, L. 2013. Painful Heritages. Cultural landscapes of the Second World War in Norway: A New Approach. In: Berge, R., Jasinski, M.E. and Sognnes, K. (eds.) <i>N-TAG TEN. Proceedings from the 10th Nordic TAG conference at Stiklestad, Norway 2009. BAR International Series 2399</i> . Oxford: Archaeolopress. (s. 263–273).	10	KOMP	
Ljungdahl, E. 2011. <i>Om vi inte synes så finnes vi inte. Inspiration og vägledning vid dokumentation av det samiska kulturarvet</i> . Luleå: Gaaltije. (Hele heftet).	64	KOMP	
Løken, T. 1992. En folkevandringstidsgård – langhus og grophus på Bertnem i Overhalla. <i>SPOR</i> 1992(2): 26–28.	3	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=8b7ff329-fdf7-4245-b04a-fbdb476dc6a8&groupId=10476
Mandt, G. og Lørdøen, T. 2005. Bergkunst: helleristninger i Noreg. Oslo: Det Norske Samlaget. (s. 9--31, 83–109).	45	KOMP	
Norges bondelag 2016. De eldste sporene i jordbrukslandskapet. (Hele heftet).	35	E	http://www.bondelaget.no/getfile.php/13734868/Nettbutikk/Kunnskapsmaterie/De_eldste_sporene%20Riksantikvaren%20og%20Bondelaget.pdf
Nymoen, P.Aa. 1995. Sjøveien over land – om eid og båtdrag i Midt-Norge. <i>SPOR</i> 1995(1): 34–37.	4	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=1c9d99e1-4abd-456a-9987-2f6a60063aec&groupId=10476
Nymoen, P. Aa. 1996. Naturhavner og vareutveksling på kysten. <i>SPOR</i> 1996(1): 18–22.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=2fd63b12-1b07-47a3-8d59-de0bbbce984f&groupId=10476
Schanche, A. 2005. Samiske kulturminner. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov,</i>	5	KOMP	

<i>forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1, 2. utgave. Oslo: Økokrim. (Kap. 2.2, s. 56–31).			
Sognnes, K. 1996. Det religiøse landskapet – ideologiske skiftninger gjennom 7000 år. <i>SPOR</i> 1996(2): 10–15.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=bf9788d4-e633-452d-9084-043c722a1347&groupId=10476
Sognnes, K. 2000. Graver, båter, krigere – et glimt av Europa i Trøndelags bronsealder. <i>SPOR</i> 2000(2): 20–24.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=1566dcc7-bccf-44e6-a052-954329ce17d7&groupId=10476
Sognnes, K. 2000. Valseidet i Bjugn – landskap for de døde? <i>SPOR</i> 2000(1): 34–38.	5	E	https://www.ntnu.no/c/document_library/get_file?uid=5473abf1-3c4b-49c4-babd-525b47b24833&groupId=10476
Stamnes, A.A. 2011. Georadar avdekker fortidsminner. <i>SPOR</i> 2011(1): 30–33.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2011-1+SPOR.pdf/909a4f8d-78c5-44e1-bee9-9904f499d13d
Stenvik, L.F. 2012. Høvdingsetet på Egge sett fra tunnelåpningene til ny E6. <i>Vitark</i> 8: 140–151.	12	KOMP	
Stenvik, L.F. 2013. Trøndelagsovnen – en studie basert på materielle levninger etter jernframstilling i Midt-Norge. <i>Ovnstypologi og ovnskronologi i den nordiske jernvinna: Jernvinna i Oppland</i> . Oslo: Portal (s. 47–54).	8	KOMP	
Stenvik, L.F. 2015. Fra malm og skog til jern og stål. <i>Heimen</i> 3: 219–232.	14	E	https://www.idunn.no/heimen/2015/03/fra_malm_og_skog_til_jern_og_staal
Sylvester, M., Stenvik, L.F. og Ødegård, Ø. 2016. Tre broer i Trøndelag. <i>Heimen</i> 53: 277–293.	21	E	https://www.idunn.no/heimen/2016/03-04/tre_broer_i_troendelag
Tuddenham, D. 2003. Muligheter for spor etter tidlig bosetning i innlandets innsjøer. <i>Midtnordisk arkeologisymposium, Vitark</i> 3: 77–85.	9	KOMP	

Westerdahl, C. 2011. The maritime cultural landscape. In: Ford, B. and Catsambis, A. (eds.) <i>The Oxford Handbook of Maritime Archaeology</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 733–762).	30	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1095-9270.1992.tb00336.x/abstract
Antall sider	563		

Blokk 4:			
Kulturminneforvaltning og museum			
	Sider	Form at	Link
“Conservation—Who, What, Where, When, Why, and How?”	6	E	https://sha.org/conservation-facts/faq/conservation/
“Aspects of Archaeology: Conservation»		E	https://www.youtube.com/watch?v=lSa09-CGQTc
“What is conservation science?”	3	E	http://aic.stanford.edu/sg/rats/whatis.html
Antall sider	9		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	1561		
Anbefalt tilleggslitteratur			
	Sider	Form at	Link
Renfrew, C. og Bahn, P. (eds.) 2013. <i>Archaeology: The Key Concepts</i> . London: Routledge.	450	BOK	
Rygh, O. 1885. <i>Norske Oldsager</i> . Christiania: Cammermeyer.	80	BOK	
Østmo, E. og Hedeager, L. (red.) 2005. <i>Norsk arkeologisk leksikon</i> . Oslo: Pax Forlag.	500	BOK	

Emner på påbyggingsnivå

ARK2001 – Archaeological Production of Knowledge I

7,5 stp

Emneansvarlig: Marek Jasinski

Unit 1:			
Perspectives on Theoretical and Methodological Frameworks in Archaeology			
	Sider	Format	Link
Bender, B. 2006. Chapter 19. Place and Landscape. In: Tilley, C., Keane, W., Küchler, S., Rowlands, M. and Spyer, P. (eds.) <i>Handbook of Material Culture</i> . London: Sage. (s. 302–311).	10	E	http://sk.sagepub.com/reference/hdbk_matculture/n20.xml
Connerton, P. 2006. Chapter 20. Cultural Memory. In: Tilley, C., Keane, W., Küchler, S., Rowlands, M. and Spyer, P. (eds.) <i>Handbook of Material Culture</i> . London: Sage. (s. 315–322).	8	E	http://sk.sagepub.com/reference/hdbk_matculture/n21.xml
Harris, O.J.T and Cipolla, C. N. 2017. <i>Archaeological Theory in the New Millenium. Introducing Current Perspectives</i> . Routledge, London and New York. (Hele boka)	238	BOK	
Hodder, I. and Hutson, S. 2003. <i>Reading the past. Current Approaches to Interpretation in Archaeology</i> . (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press. (Hele boka)	247	E	http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511814211
Thomas, J. 2006. Chapter 3: Phenomenology and Material Culture. In: Tilley, C., Keane, W., Küchler, S., Rowlands, M. and Spyer, P. (eds.) <i>Handbook of Material Culture</i> . London: Sage. (s. 43–59).	18	E	http://sk.sagepub.com/reference/hdbk_matculture/n4.xml
Antall sider	521		
Unit 2:			
Society and Cultural Transformations			
	Sider	Format	Link
Case Study 1: Coins in Churches			
Ehrnsten, F. 2018. A cheap salvation? Post-Reformation offerings in Finnish Churches. In: Nanouschka Myrberg Burstöm & Gitte Tarnow Ingvarðson (eds): <i>Divina Moneta. Coins in</i>	17	E	https://www.taylorfrancis.com/books/e/9781315577760/chapters/10.4324/9781315577760-14

<i>Religion and Ritual</i> . Routledge (London/New York, 2018). Pp. 228-245.			
Svein H. Gullbekk 2015. The Church and Money in Norway c. 1050-1250: Salvation and Monetisation. In: Giles E.M. Gasper & Svein H. Gullbekk (eds): <i>Money and the Church in Medieval Europe. Practice, Morality and Thought</i> . Ashgate (Farnam, 2015). Pp. 223-243	20	KOMP	
Svein H. Gullbekk 2018. Scandinavian women in search of salvation. Women's use of money in religion and devotional practice. In: Nanouschka Myrberg Burstöm & Gitte Tarnow Ingvardson (eds): <i>Divina Moneta. Coins in Religion and Ritual</i> . Routledge (London/New York, 2018). Pp. 209-224.	15	E	https://www.taylorfrancis.com/books/e/9781315577760/chapters/10.4324/9781315577760-13
Schaps, D.M. 2007. <i>The Invention of Coinage and the Monetization of Ancient Greece</i> . Ann Arbor: The University of Michigan Press. (Kap. 3, s. 34-56).	23	E	http://site.ebrary.com/lib/ntnu/reader.action?docID=10375746&ppg=37
Case Study 2: The emergence and development of towns in the Middle Ages			
Andersson, H. 2015. Urbanization, Continuity and Discontinuity. In Nordic Middle Ages – Artefacts, Landscapes and Society. <i>UBAS</i> 8(2015). (s. 21-31) (10 s)	10	E	http://bora.uib.no/bitstream/handle/1956/15389/Andersson_UBAS8-artikkel.pdf?sequence=1&isAllowed=y
Christoffersen, A. 1989. <i>Royal authority and early urbanization in Trondheim during the transition to the historical periode</i> . I Arkeologiske Skrifter Historisk Museum, no.5-1989, s 91-135	44	KOMP	
Holt, R. 2009. <i>Medieval Norway's urbanization in a European perspective</i> . I den urbane underskogen, ss. 231-246	16	KOMP	
Antall sider	145		
Unit 3:			
Natural Sciences - Data and Methods in Archaeological Context			
	Sider	Format	Link
Case Study 1: Marine Ventures - Archaeological perspectives on Human-Sea relations			

Bjerck, H.B. 2009. Colonizing Seascapes: Comparative Perspectives on the Development of Maritime Relations in Scandinavia and Patagonia. <i>Arctic Anthropology</i> 46 (1-2): 118–131.	15	KOMP	
Bjerck, H.B. 2017. Settlements and Seafaring: Reflections on the Integration of Boats and Settlements among Marine Foragers in Early Mesolithic Norway and the Yámana of Tierra del Fuego. <i>The Journal of Island and Coastal Archaeology</i> 12 (2): 276–299.	12	KOMP	
Bjerck, H.B. and Zangrando, A.F.J 2013. Marine Ventures: Comparative Perspectives on the Dynamics of Early Human Approaches to the Seascapes of Tierra del Fuego and Norway. <i>The Journal of Island and Coastal Archaeology</i> 8(1): 79–90.	10	KOMP	
Bjerck, H.B. and Zangrando, A.F.J. 2016. Ch. 1. Introduction: Marine Ventures -- Archaeological Perspectives on Human–Sea Relations. In: Bjerck, H.B., Breivik, H.M., Fretheim, S., Piana, E., Skar, B., Tivoli, A.M. & Zangrando, A.F.J. (eds.) <i>MARINE VENTURES – Archaeological Perspectives on Human–Sea Relations</i> , Sheffield: Equinox Publishing. (s. 5–14).	12	KOMP	
Case Study 2: The Archaeology of Alpine Ice Patches- where climate, animals and humans meet			
Andrews, T. D., Mackay, G. and Andrew, I. 2012. Archaeological Investigations of Alpine Ice Patches in the Selwyn Mountains, Northwest Territories, Canada. <i>Arctic</i> 65(1): 1–22.	22	E	http://arctic.journalhosting.ucalgary.ca/arctic/index.php/arctic/article/view/4182
Farbregd, O. 2009. Archery History from Ancient Snow and Ice. In: Brattli, T. (ed.) <i>The 58th International Sachsensymposium, 1-5 september 2007. Vitark 7</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 156–170).	14	KOMP	
Farnell, R., Hare, P.G., Blake, E., Bowyer, V., Schweger, C., Greer, S. and Gotthardt, R. 2004. Multidisciplinary Investigations of Alpine Ice Patches in Southwest Yukon, Canada: Paleoenvironmental and Paleobiological Investigations. <i>Arctic</i> 57(3): 247–259.	12	E	http://arctic.journalhosting.ucalgary.ca/arctic/index.php/arctic/article/view/502

Grosjean, M., Suter, P., Trachsel, M., Wanner, H. 2007. Ice-borne prehistoric finds in the Swiss Alps reflect Holocene glacier fluctuations. <i>Journal of Quaternary Science</i> 22(3): 203–207.	4	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jqs.1111/abstract
Nesje, A., et al. 2012. The climatic significance of artefacts related to prehistoric reindeer hunting exposed at melting ice patches in southern Norway. <i>The Holocene</i> 22(4): 485–496).	11	E	http://hol.sagepub.com/content/22/4/485
Antall sider	112		
Unit 4:			
Heritage and Society - Interactions and Entanglement			
	Sider	Format	Link
Antelid, A., and Synnestvedt, A. 2016. Whose history? Why archaeology matters. In: Guttormsen, T.S. and Swensen, G. (eds.) <i>Heritage, democracy and the public. Nordic approaches</i> . Ashgate. (s. 271–283).	12	KOMP	
Jasinski, M.E. 2014. Archaeology, REcall and Re-Enacting the Painful Past of Europe. In: Bassanelli, Gravano, Grechi and Postiglione (eds.) <i>Beyond Memorialisation. Design for Conflict Heritage</i> , Politecnico di Milano. (s. 32–50).	19	KOMP	
Jasinski, M.E. 2017. Predicting the Past – Materiality of Nazi and Post-Nazi Camps: A Norwegian Perspective. <i>International Journal of Historical Archaeology</i> .	21	KOMP	
Jasinski, Marek E., Ossowski, Andrzej, Spradley, Kate. 2018. Dead Bodies of the Enemy. Hidden graves in the Falstad Forest. <i>E-Journal Accessing Campscapes No. 3</i> : 24-31.	7	E	http://www.campscapes.org/wp-content/uploads/2019/01/e-journal_ACCESSING-CAMPSCAPES_no3_.pdf
Logan, W. 2012. Cultural diversity, cultural heritage and human rights: towards heritage management as human rights-based cultural practice. <i>International Journal of Heritage Studies</i> , Vol 18, no 3, s. 231-244	14	KOMP	
Meskel, L. 2002. Negative Heritage and Past Mastering in Archaeology. <i>Anthropological Quarterly</i> , vol 75, No. 3.s. 557-574	17	E	https://www.jstor.org/stable/pdf/3318204.pdf

Ween, G.B. 2012. Wold Heritage and Indigenous rights: Norwegian examples. <i>International Journal of Heritage Studies</i> , Vol 18, no 3, s. 257-270	14	KOMP	
Antall sider	104		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	882		

Emner på masternivå

ARK3001 – Arkeologisk kunnskapsproduksjon II

15 stp

Emneansvarlig: Terje Brattli

Blokk 1:			
Kikkhull: Arkeologisk teori- og metodebruk			
	Sider	Format	Link
Abel, N. Cumming, D.H.M. and Anderies, J.M. 2006. Collapse and reorganization in social-ecological systems: Questions, some ideas and policy implications. <i>Ecology and Society</i> 11 (1).	21	E	https://www.ecologyandsociety.org/vol11/iss1/art17/
Bjerck, H.B. 2012. On the outer fringe of the human world. Phenomenological perspectives on anthropomorphic cave paintings in Norway. In: Bergsvik, K.A. and Skeates, R. (eds.) <i>Caves in Context. The Cultural Significance of Caves and Rockshelters in Europe</i> . Oxford: Oxbow Books. (s. 48–64).	15	KOMP	
Breivik, H.M. 2016. Dynamic relations between humans and environment in the earliest settlement phase of Norway (9500-8000 cal BC). <i>Doktorgradsavhandling ved NTNU</i> 2016:287 (Ch.6: Results and discussion s. 57-87)	31	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2424884
Christoffersen, A. 2000. Byen er død. Så hva gjør vi med historien? <i>META</i> 2/2000: 3–15.	13	KOMP	
Christoffersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva. Riksantikvarens</i>	30	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/94e7bb946105d561

Skrifter Nr. 7. (Kap. 7: Mot syntesen, s. 263–292.			2ee95db47a493742?lang=no#0
Holling, C.S. 2001. Understanding the complexity of economic, ecological and social systems. <i>Ecosystems</i> (2001) 4: 390-405.	15	E	https://link.springer.com/article/10.1007/s10021-001-0101-5
Redman, C. Resilience theory in archaeology. <i>American Anthropologist</i> 107 (1): 70-77.	7	E	https://www.jstor.org/stable/3567674?seq=1#page_scan_tab_contents
Risbøl, O. 2013. Cultivating the 'wilderness' – how lidar can improve archaeological landscape understanding. In: Opitz, R.S. and Cowley, D.C. (eds.). <i>Interpreting Archaeological Topography. Airborne Laser Scanning, 3D Data and Ground Observation</i> . Oxford: Oxbow Books. (51-62).	11	KOMP	
Tilley, C., Keane W., Küchler S., Rowlands M. and Spyer P. 2013. <i>Handbook of material culture</i> . SAGE Publications. (Seksjon I-IV, s, 1-442)	442	BOK	
Antall sider	585		
Blokk 2:			
Opprøret mot sosialkonstruktivismen og tingenes tilbakekomst: Perspektiver på aktuell arkeologisk teori			
	Sider	Format	Link
<i>Fenomonologi – introduksjon og diskusjon</i>			
Brattli, T. 2006. Fortid og forvaltning. En analyse av norsk kulturminneforvaltning I perioden 1990-2005, med hovedvekt på arkeologiske forhold. <i>Doktorgradsavhandlinger ved NTNU</i> 2006:32. (Kapittel 2, s. 12–48).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/242913/609835_FULLTEXT01.pdf?sequence=1
Brück, J. 2005. Experiencing the past? The development of a phenomenological archaeology in British prehistory. <i>Archaeological Dialogues</i> 12(1): 45–72.	27	E	http://journals.cambridge.org/action/displayFulltext?type=1&fid=333520&jid=ARD&volumeId=12&issueId=01&aid=333422
Foster, R.J. 2006. Tracking Globalization. Commodities and Value in Motion. In: Tilley, C., Keane, W., Küchler, S., Rowlands, M. and	13	E	https://urresearch.rochester.edu/institutionalPub

Spyer, P. (eds.) <i>Handbook of Material Culture</i> . London: SAGE Publications. (s. 285–297).			licationPublicView.action?institutionalItemId=5217
Latour, B. 1996: <i>Vi har aldri vært moderne</i> . Oslo: Spartacus. (Hele boka, inkludert etterord)	217	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/d78502e258805cac0ad433a3a00ecf38?lang=no#0
Ljunge, M. 2013: Beyond "the Phenomenological Walks": Perspectives on the Experience of Images. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 46 (2): 139–159.	20	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293652.2013.821160?scroll=top&needAccess=true
Martin, A. 2005. Agents in Inter-Action: Bruno Latour and Agency. <i>Journal of Archaeological Method and Theory</i> 12 (4): 283–311.	20	E	https://www.jstor.org/stable/20177522?seq=1#page_scan_tab_contents
Shanks, M. 2008. Post-Processual Archaeology and After. In: Bentley, R.A., Maschner, H.D.G. and Chippindale, C. (eds.) <i>Handbook of Archaeological Theories</i> . Lanham: AltaMira Press. (s. 133–143).	11	KOMP	
Schaaning, E. 1996. Diskursens materialitet – Del II: Latour. <i>Arr: Idehistorisk tidsskrift</i> nr. 2.	11	E	http://www.arrvev.no/artikkel/diskursens-materialitet1
Webmoor, T. and Witmore, C.L. 2008. Things are us! A commentary on human/thing relations under the banner of a "social" archaeology. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 41(1): 53–71.	15	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293650701698423
Witmore, C.L. 2007. Symmetrical archaeology: excerpts of a manifesto. <i>World Archaeology</i> 39(4): 546–562.	16	KOMP	
<i>The material cultural turn, materiality, agency:</i>			
Christophersen, A. 2015. Performing towns. Steps towards an understanding of medieval urban communities as social practice (incl. discussion paper by Jeffrey Fleisher, Monica L. Smith, Sven Kalmring and Ulrich Müller). <i>Archaeological Dialogues</i> 22(02): 109–149.	40	E	http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=10027150&fileId=S1380203815000161

Damsholt, T. og Simonsen, D.G. 2009. Process, relationer og performativitet. I: Damsholt, T., Simonsen, D.G. og Mordhorst, C. (red.) <i>Materialiseringer. Nye perspektiver på materialitet og kulturanalyse</i> . Århus: Aarhus Universitetsforlag. (s. 9–38).	28	KOMP	
Domanska, E. 2006. The Material Presence of the Past. <i>History and Theory</i> 45 (October 2006): 337–348.	11	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1468-2303.2006.00369.x/pdf
Everts, J., Lahr-Kurten, M. and Watson, M. 2011. Practice matters! Geographical inquiry and theories of practice. <i>Erkunde</i> 65(4): 323–334.	11	E	https://www.erdkunde.uni-bonn.de/archive/2011/practice-matters-geographical-inquiry-and-theories-of-practice
Hicks, D. 2010. Chapter 2: The Material Cultural Turn. Event and Effect. In Hicks, D.F. and Baudry, M.C. (eds.) <i>The Oxford Handbook of Material Culture Studies</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 25–99).	74	KOMP	
Ingold, T. 2007. Materials against materiality. <i>Archaeological Dialogues</i> 14(1): 1–16.	16	KOMP	
Knappett, C. 2014. Materiality in Archaeological Theory. In: Smith, C, (ed.) <i>Encyclopedia of Global Archaeology</i> . New York: Springer. (s. 4700–4708).	8	KOMP	
Mol, A. 1999. Ontological politics. A word and some questions. I: Law, J. & Hassard, J. (red.) <i>Actor network theory and after</i> . Oxford: Blackwell Publications. (s.74-89).	15	E	https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1467-954X.1999.tb03483.x
Olsen, B. and Witmore, C. 2015. Archaeology, symmetry and the ontology of things. A response to Critics. <i>Archaeological Dialogues</i> 22(2): 187–197.	10	E	http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=10027266&fileId=S1380203815000240
Shanks, M. 2007. Symmetrical archaeology. <i>World Archaeology</i> 39(4): 589–596.	8	E	https://www.jstor.org/stable/40026151?seq=1#page_scan_tab_contents
Shove, E., Pantzar, M. and Watson, M. 2012. <i>The Dynamics of Social Practice. Everyday</i>	136	BOK	

<i>life and how it changes</i> . Los Angeles: Sage (s. 1–137).			
Antall sider	742		
Blokk 3:			
Kulturarven – ressurs og konfliktskaper			
	Sider	Format	Link
Brattli, T. 2009. Managing the Archaeological World Cultural Heritage: Consensus or Rhetoric? <i>Norwegian Archaeological Review</i> 42(1). (s. 24–39).	16	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650902904505
Christoffersen, A. 2013. Splitte, forene, styrke og svekke: Kulturarv, konflikt og menneskerettigheter. I: Sæbøe, J. (red) <i>Verdens kulturarv</i> . Bjørnstjerne Bjørnson-Akademiet. (s. 13–27).	16	KOMP	
Guttormsen, T.S. 2016. National memorial Sites as Heritage Values – Valuating Sites Paying Tribute to Heroic Vikings. In: Swensen, G. and Guttormsen, T. (eds.) <i>Heritage, Democracy and the Public: Nordic Approaches</i> . Dorchester: Ashgate. (s. 13–26).	13	KOMP	
Meskeell, L. 2010. Human rights and heritage ethics. <i>Anthropological Quarterly</i> 83 (4): 839–860.	41	E	https://muse.jhu.edu/article/405675
Moshenska, G. 2008. Ethics and Ethical critique in the Archaeology of Modern Conflict. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 41 (2): 159–175.	16	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650802522662
Solli, B. et al. 2011. Some reflections on heritage and archaeology in the Anthropocene. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 44 (1): 40–88.	20	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293652.2011.572677
Van der Auwera, S. 2012. Contemporary Conflict, Nationalism, and the Destruction of Cultural Property During Armed Conflict: A Theoretical Framework. <i>Journal of Conflict Archaeology</i> 7 (1): 49–65.	16	KOMP	
Antall sider	138		

TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	1465		
-----------------------------------	-------------	--	--

Anbefalt tillegglitteratur			
	Sider	Format	Link
Cassel, K. 2008. Den postprocessuelle teorireceptionen inom svensk arkeologi. <i>Lychnos. Årsbok för idé- och lärdoms historia</i> . (s. 227–247).	17	E	https://www.yumpu.com/sv/document/view/51990985/den-postprocessuella-teorireceptionen-inom-svensk-arkeologi
Hastrup, K. 1999. <i>Viljen til viden. En humanistisk grundbog</i> . København: Gyldendal. (s. 3–37)	35	BOK	
Tilley, C. 1994. A Phenomenology of Landscape. Places, Paths and Monuments. <i>Explorations in Anthropology Series</i> . Oxford: Berg. (s. 7–34)	28	E	https://www.scribd.com/doc/80429263/A-Phenomonology-of-Landscapes-Place-Paths-and-Monuments-Christopher-Tilley

ARK3003 – Museums and Heritage Studies

7,5 stp

Emneansvarlig: Terje Brattli

Unit 1:			
Heritage management theory			
	Pages	Format	Link
Brattli, T. & Steffensen, M. 2014. Expertise and the formation of university museum collections. <i>The journal of Nordic Museology</i> 2014(1): 95-102.	8	COMP	
Brattli, T. and Brandalsmo, J. 2015. Democracy and cultural heritage as dense discourse: An issue of multiplicity, complexity and unpredictability. In: Swensen, G. and Guttormsen, T. (eds.) <i>Heritage, Democracy and the Public: Nordic Approaches</i> . Dorchester: Ashgate. (s. 2–22).	20	COMP	
Skrede, J. & H. Hølleland 2018. <i>Uses of heritage and beyond: Heritage studies viewed through the lens of critical discourse analysis and critical realism</i> . Journal of Social Archaeology. 2018. Vol. 18 (1). p. 77-96.	19	E	https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1469605317749290
Number of page	47		

Unit 2:			
Cultural heritage. history. identity and human rights			
	Pages	Format	Link
Kviseth, A. 2016. <i>The Travelling Past. Touring exhibitions as a safeguarding measure for museum collections in conflict</i> . Master's Thesis. (Kap. 1-3, s. 1-28)	28	E	http://www.academia.edu/26187434/The_Travelling_Past_Touring_exhibitions_as_a_safeguarding_measure_for_museum_collections_in_conflict
Macdonald, S. 2016. Exhibiting contentious and difficult histories: Ethics, emotions and reflexivity. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 267-277).	10	COMP	
Skeates, R. 2000. <i>Debating the archaeological heritage</i> . London: Duckworth. (The complete book).	122	BOOK	
Smith, L. 2006: <i>Uses of heritage</i> . New York: Routledge. (Introduction and Part I, pp 1-84).	85	COMP	
Yerkovich, S. 2016: Ethics in a changing landscape: Community engagement and public participation in museums. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 242-250).	9	COMP	
Number of pages	254		
Unit 3:			
The university museums and its role in society: dissemination, production of knowledge and collection management			
	Pages	Format	Link
Barrett, J. 2011. <i>Museum and the public sphere</i> . Chichester: Wiley-Blackwell. (The complete book).	198	BOOK	
Gjerde, J. M. & Steberggløkken, H. (2018): «What we see is what we get – seeing sandhalsan with new «eyes»» in: Dodd, J. & Meijer, E. (eds): <i>Giving the past a future</i> , p. 215-230. Access archaeology, oxford: Archaeopress	15	E	http://www.archaeopress.com/ArchaeopressShop/Public/download.asp?id={A8D9F304-C57D-49AE-BD5D-212102201891}
Knell, S. 2013. Altered values: searching for a new collecting. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums</i>	47	COMP	

<i>and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 1-46).			
Macdonald, S. 2001. Expanding museum studies: An introduction. In: Macdonald, S. (ed.) <i>A Companion to Museum Studies</i> . Blackwell Publishing. (pp. 1-12).	13	COMP	
Merriman, N. (ed.) 2003. <i>Public archaeology</i> . London: Routledge. (The complete book).	306	BOOK	
Okamura, K. & Matsuda, A. 2011. Introduction: New perspectives in global public archaeology. In: Okamura, K. & Matsuda, A. (eds.) <i>New perspectives in global public archaeology</i> . Springer. (pp. 1-14).	15	COMP	
Olsen, B. 2018. Manker's list. Museum collection in the era of deaccessioning and disposal. <i>Nordisk Museologi</i> 2018:1. p. 62-72.	10	E	https://www.journals.uio.no/index.php/museolog/article/view/6398/5386
Owen, J. 2013. Who is steering the ship? Museums and archaeological fieldwork. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 179-184).	5	COMP	
Schadla-Hall, T. 1999. Editorial: Public archaeology. <i>European Journal of Archaeology</i> 2(2): 147-158.	12	COMP	
Number of pages	621		
TOTAL NUMBER OF PAGES	922		

Abbreviations:

BOOK: Students have to buy the book

COMP: Accessible in digital compendium

E: Accessible online

Emneansvarlig: Heidi Mjelva Breivik

Two of the three books have to be chosen and read:

	Pages	Format	Info
Booth, W. C.; Colomb, G. G.; Williams, J. M. 2003. <i>The Craft of Research</i> . Chicago: the University of Chicago Press.	336	BOOK	http://www.press.uchicago.edu/ucp/books/book/chicago/C/bo23521678.html 4th edition. Found at Gjøvik library and can be ordered down to Gunnerus library. http://sir.spbu.ru/en/programs/master/master_program_in_international_relations/digital_library/Book%20Research%20seminar%20by%20Booth.pdf 2nd edition. Same as above, but as an .pdf.
Nygaard, L. P. 2008. <i>Writing for Scholars. A Practical Guide to Making Sense and Being Heard</i> . Oslo: Universitetsforlaget	214	BOOK	It is found at Dragvoll Library and can be ordered down to Gunnerus library
Sword, H. 2012. <i>Stylish Academic writing</i> . Harvard: Harvard University Press.	240	BOOK	Two examples have been ordered for this course

Europastudier

Emner på basisnivå

EUR1001 – Innføring i Den europeiske union

7,5 stp

Emneansvarlig: Førstelektor

Dermot HODSON, John PETERSON, *The Institutions of the European Union*, OUP, 2017 (4th edition)

Michelle CINI, Nieves PEREZ-SOLORZANO BORRAGAN, *European Union Politics*, 2016 (fifth edition)

Emner på påbyggingsnivå

EUR2101 – Norge i Europa

7,5 stp

Emneansvarlig: Kristine Graneng

Bok

Lise Rye (2019). *Norge i Europa*. Oslo: Fagbokforlaget.

Kompendium

Geir K. Almlid (2013). «Splittelse og dobbeltspill. Borten- og Bratteli-regjeringenes forhandlinger om EF-medlemskap i 1970-72». *Historisk Tidsskrift* 92, nr. 2: 231-259.

Clive Archer (2005). "Norway and the EEA", 65-95. I *Norway outside the European Union: Norway and European integration from 1994 to 2004*. Oxon: Routledge.

Tor Bjørklund (1982). «Argumentene og agitasjonen», 162-207. I *Mot strømmen: Kampen mot EF 1961-1972*. Oslo: Universitetsforlaget.

Dag Harald Claes (2003). «EØS-avtalen – mellom diplomati og demokrati». *Internasjonal Politikk* 61, nr. 3: 275-302.

Erik Oddvar Eriksen (2008). «Norges demokratiske underskudd». *Nytt norsk tidsskrift* 25, nr.4: 368-79.

J.E. Fossum (2014). «Surrogatrepresentasjon?», i Eriksen og Fossum (red.) *Det norske paradoks. Om Norges forhold til den europeiske union*, Oslo (Universitetsforlaget), s. 113-133.

Hans O. Frøland (2001). «Choosing the Periphery: The Political Economy of Norway's European Integration Policy 1948-73». *Journal of European Integration History* 7, nr.1: 77-103.

Christine Ingebrigtsen (1998). "Votes Count, Resources Decide". I *The Nordic States and European Unity*, 167-183. Ithaca: Cornell University Press.

Anders Todal Jenssen, Ola Listhaug og Per Arnt Pettersen (1996). «Betydningen av gamle og nye skiller», 143-163. I Anders Todal Jenssen og Henry Valen (red.) *Brussel midt imot: Folkeavstemningen om EU*. Oslo: Ad notam Gyldendal.

Hanne M. Narud og Kaare Strøm (2000). «Adaptation Without EU Membership: Norway and the European Economic Area». *Journal of Legislative Studies* 6, nr. 1: 125-150.

Iver B. Neumann (2002). «This little piggy stayed at home: Why Norway is not a member of the EU». I *European Integration and National Identity: The Challenge of the Nordic states*, redigert av Lene Hansen og Ole Wæver, 88-129. New York: Routledge. (41 sider)

Pernille Rieker (2006). «Norway: Adaptive Non-member». I *Europeanization of National Security Identity: The EU and the Changing Security Identity of the Nordic States*, 151-176. London: Routledge.

Stein Rokkan (1987). «Faser og mønstre i framveksten av massepolitikk i Norden», 239-264. I *Stat, nasjon, klasse: Essays i politisk sosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lise Rye (2015). «Sakskoblinger i EØS-forhandlingene (1990-1991)». I *Interessekonflikter i norsk handelspolitikk*, redigert av Arne Melchior og Ulf Sverdrup, 155-181. Oslo: Universitetsforlaget. (27 sider)

Helene Sjursen (2008). «Fra bremsekloss til med-løper: Norge i EUs utenriks- og sikkerhetspolitikk.». *Nytt norsk tidsskrift*. 323-332.

Frode Veggeland (2016). «Institusjonelle bindinger og interessekamp: Norges tilpasning til EU på mat- og landbruksfeltet». *Internasjonal Politikk*, vol 74. nr 2.: 1-23.

Åpent tilgjengelig

Jacqueline Breidlid og Marius Vahl (2015). "20 years on: Current and future challenges for the EEA", *EFTA Bulletin*.

NOU 2012:2 (2012) *Utenfor og innenfor: Norges avtaler med EU*. Oslo: Utenriksdepartementet.

Utenriksdepartementet (2018). *Norge i Europa: Regjeringens strategi for samarbeidet med EU 2018-2021*. Oslo.

Utenriksdepartementet (2012). *EØS-avtalen og Norges øvrige avtaler med EU: Sentrale prioriteringer og virkemidler i norsk europapolitikk*. St.meld. [nr 5 2012-2013]. Oslo. (49 sider: 5-31; 37-60)

Emneansvarlig: Førstelektor

Endringer kan forekomme

Pensum:

Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities: Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London: Verso, 48-58.

Blair, Tony. 2000. Prime Minister's Speech to the Polish Stock Exchange, 6 October 2000. https://www.cvce.eu/en/obj/address_given_by_tony_blair_to_the_polish_stock_exchange_warsaw_6_october_2000-en-f8c765d9-ad33-4ce3-bfbe-7dd6d01141d7.html (nedlastet 25.06.18).

Brubaker, Rogers og Frederick Cooper. 2000. Beyond "Identity". *Theory and Society* 29 (1): 1-47.

Calligaro, Oriane. 2015. Legitimation Through Remembrance? The Changing Regimes of Historicity of European Integration. *Journal of Contemporary European Studies* 23 (3): 330-343.

Checkel, Jeffrey T. og Peter J. Katzenstein. 2009. I The politicization of European identities. *European Identity*, red. Jeffrey T. Checkel og Peter J. Katzenstein. 1-26. Cambridge: Cambridge University Press.

Chirac, Jacques. 2000. Our Europe, address to the German Bundestag, 27 June 2000. https://www.cvce.eu/content/publication/2005/1/20/6a747c46-88db-47ec-bc8c55c8b161f4dc/publishable_en.pdf (nedlastet 25.06.18).

D'Auria, Matthew. 2011. The Ventotene Manifesto. The Crisis of the Nation State and the Political Identity of Europe. I *European Identity and the Second World War*, red. Menno Spiering og Michael Wintle. 141-158. Basingstoke: Palgrave.

Delanty, Gerard. 2007. European Citizenship: A Critical Assessment. *Citizenship Studies*, 11:1, 63-72.

Economist. 2015. Euroscepticism and its Roots. The Open Sea. *The Economist*, 17 October 2015 [Special Section: The Reluctant European] 7-9.

European Parliament. 2005. European Parliament resolution on remembrance of the Holocaust, anti-semitism and racism, Thursday, 27 January 2005 - Brussels, P6_TA(2005)0018, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P6-TA-2005-0018+0+DOC+PDF+V0//EN> (nedlastet 03.08.17).

European Parliament. 2009. European Parliament resolution of 2 April 2009 on European conscience and totalitarianism. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P6-TA-2009-0213+0+DOC+PDF+V0//EN> (nedlastet 03.08.17).

- Fischer, Joshua. 2000. Speech on the ultimate objective of European integration, 12 May 2000. https://www.cvce.eu/content/publication/2005/1/14/4cd02fa7-d9d0-4cd2-91c9-2746a3297773/publishable_en.pdf (nedlastet 25.06.18).
- Fligstein, Neil, et. al. 2012. European Integration, Nationalism and European Identity. *Journal of Common Market Studies* 50: 106-122.
- Johnson, Boris. 1991. D-Day on Europe - the big questions. *The Daily Telegraph*, 6 December, 16.
- Kaelble, Hartmut. 2009. Identification with Europe and politicization of the EU since the 1980s. I *European Identity*, red. Jeffrey T. Checkel og Peter J. Katzenstein. 193-212. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kaiser, Wolfram. 2015. Clash of Cultures: Two Milieus in the European Union's 'A New Narrative for Europe' Project. *Journal of Contemporary European Studies* 23 (3): 364-377.
- Karlsson, Klas-Göran. 2012. The Uses of History and the Third Wave of Europeanisation. I *A European Memory? Contested Histories and Politics of Remembrance*, red. Pakier Malgorzata og Bo Stråth. 38-55. New York: Berghahn
- Katzenstein, Peter J. og Jeffrey T. Checkel. 2009. Conclusion – European identity in context. I *European Identity*, red. Jeffrey T. Checkel og Peter J. Katzenstein. 213-227. Cambridge: Cambridge University Press.
- Leggewie, Claus. 2009. Battlefield Europe. Transnational Memory and European Identity. <http://www.eurozine.com/battlefield-europe/> (nedlastet 04.08.17).
- Lipgens, Walter, red. 1985. *Documents on the History of European Integration*. Vol. 1. Continental Plans for European Union 1939-1945. 127-137. Berlin: de Gruyter.
- Ludlow, N. Piers. 2002. Us or Them? The Meanings of 'Europe' in British Political Discourse. I *The Meaning of Europe: Variety and Vontention within and among Nations*, red. Mikael af Malmberg og Bo Stråth. 101-124. Oxford: Berg.
- Meyer, Jan-Henrik. 2010. *The European Public Sphere. Media and Transnational Communication in European Integration 1969-1991*. 220-224, 265-291. Stuttgart: Franz Steiner.
- Neumayer, Laure. 2015. Integrating the Central European Past into a Common Narrative: The Mobilizations Around the 'Crimes of Communism' in the European Parliament. *Journal of Contemporary European Studies* 23 (3): 344-363.
- New Narrative for Europe": https://ec.europa.eu/culture/policy/new-narrative_en - House of European History": <http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/house-of-european-history>
- Patel, Kiran Klaus og Oriane Calligaro. 2017. The true 'EURESCO'? The Council of Europe, transnational networking and the emergence of European Community cultural

- policies, 1970–90. *European Review of History: Revue européenne d'histoire* 24 (3): 399- 422.
- Patel, Kiran Klaus. 2013. Integration by Interpellation: The European Capitals of Culture and the Role of Experts in European Union Cultural Policies. *Journal of Common Market Studies* 51 (3): 538-554.
- Pestel, Friedemann, et al. 2017. Promise and challenge of European Memory. *European Review of History: Revue européenne d'histoire* 24 (4): 495-506.
- Renan, Ernest. 1882. *What is a nation? / Nation and Narration*, red. Homi Bhaba. 8-22. London og New York: Routledge, 1990.
- Risse, Thomas, et al. 1999. To Euro or Not to Euro?: The EMU and Identity Politics in the European Union. *European Journal of International Relations* 5 (2): 147-187.
- Risse, Thomas. 2010. *A Community of the Europeans: Transnational Identities and Public Spheres*. Ithaca: Cornell University Press, 19-36.
- Risse, Thomas. 2014. No Demos? Identities and Public Spheres in the Euro Crisis. *JCMS: Journal of Common Market Studies* 52 (6): 1207-1215.
- Settele, Veronika. 2015. Including Exclusion in European Memory? Politics of Remembrance at the House of European History. *Journal of Contemporary European Studies* 23 (3): 405-416.
- Smith, M.L. 1990. The Anti-Bolshevik Crusade and Europe. I *Making the new Europe - European Unity and the Second World War*, red. M.L. Smith og Peter M. R. Stirk. 46-65. London: Pinter.
- Smith, Matthew og Yougov. 2017. The 'extremists' on both sides of the Brexit debate Yougov. <https://yougov.co.uk/news/2017/08/01/britain-nation-brexite-extremists/> (nedlastet 04.08.17).
- Spinelli, Altiero og Ernesto Rossi. [1941] [s.d.]. The Ventotene Manifesto. Ventotene: Altiero Spinelli Institute / reproduert av www.cvce.eu.
- Thatcher, Margaret. 1988. Speech to the College of Europe 20 Sept. 1988 (The Bruges Speech). <http://www.margaretthatcher.org/document/107332> (nedlastet 02.08.17).
- Trimçev, Rieke. 2017. Two models of universalizing memory practices. *European Review of History: Revue européenne d'histoire* 24 (4): 631-644.
- Webster, Wendy. 2011. From Nazi Legacy to Cold War: British Perceptions of European Identity, 1945-54. I *European Identity and the Second World War*, red. Menno Spiering og Michael Wintle. 92-110. Basingstoke: Palgrave.
- White, Michael. 1991. Threadbare it may be. Sovereignty. *The Guardian*, 2 December, 8.
- Yougov. 2017. Yougov Survey Results. Brexit Extremism, Fieldwork 12-19 July 2017, Sample Size 4918 GB Adults Yougov.

https://d25d2506sfb94s.cloudfront.net/cumulus_uploads/document/6z56phuq56/Inter_nalResults_170421_BrexitExtremism_W.pdf (nedlastet 04.08.17)

Ekstra:

For en komplett oversikt over debatten om resolusjonen og om selve prosessen, se: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=P6-RC2009-0165&language=EN> (nedlastet 25.06.18).

For en komplett oversikt over debatten om resolusjonen og selve prosessen, se: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2005-0018+0+DOC+XML+V0//EN> (nedlastet 25.06.18).

Se også: https://ec.europa.eu/commission/news/european-cultural-heritage-summit2018-jun-22_en (nedlastet 25.06.18)

EUR2201 – Europeisk integrasjonsteori

7,5 stp

Emneansvarlig: Førstelektor

Book:

Wiener, A., T. Börzel and T. Risse (2019) *European Integration Theory*, 3rd Edition. Oxford: Oxford University Press. ISBN: 9780198737315

Articles:

Bickerton, C.J., Hodson, D. and Puetter, U. (2015) 'The New Intergovernmentalism: European Integration in the Post-Maastricht Era', *Journal of Common Market Studies*, 53(4): 703-722.

Börzel, T.A. and Risse, T. (2000) 'When Europe Hits Home: Europeanization and Domestic Change', *EUI Working Papers*, 2000, European University Institute, http://cadmus.eui.eu/dspace/bitstream/1814/1696/1/00_56.pdf

Burley, A.-M. and Mattli, W. (1993) 'Europe Before the Court: A Political Theory of Legal Integration', *International Organization*, 47(1): 41-76.

Checkel, J.T. (1999) 'Social Construction and Integration', *Journal of European Public Policy*, 6(4): 545-560.

De Wilde, P. and Zürn, M. (2012) 'Can the Politicization of European Integration Be Reversed?', *Journal of Common Market Studies*, 50(S1): 137-153.

Dehousse, R. (2015) 'The New Supranationalism', ECPR General Conference. Montreal.

Deutsch, K.W., Burrell, S.A. and Kann, R.A. (2006) 'Political Community and the North Atlantic Area: International Organization in the Light of Historical Experience', in M. Eilstrup-Sangiovanni (ed.), *Debates on European Integration*, Basingstoke: Palgrave MacMillan, pp. 68-86.

Diez, T. (1999) 'Speaking 'Europe': the Politics of Integration Discourse', *Journal of European Public Policy*, 6(4): 598-613.

Eberlein, B. and Kerwer, D. (2004) 'New Governance in the European Union: A Theoretical Perspective', *Journal of Common Market Studies*, 42(1): 121-142.

Elazar, D.J. (1995) 'From Statism to Federalism: A Paradigm Shift', Publius: *The Journal of Federalism*, 25(2): 5-18.

Føllesdal, A. and Hix, S. (2006) 'Why There Is a Democratic Deficit in the EU: A Response to Majone and Moravcsik', *Journal of Common Market Studies*, 44(3): 533-562.

Hoffmann, S. (1966) 'Obstinate or Obsolete? The Fate of the Nation State and the Case of Western Europe', *Daedalus*, 95(3): 862-915.

Holzinger, K. and Schimmelfennig, F. (2012) 'Differentiated Integration in the European Union: Many Concepts, Sparse Theory, Few Data', *Journal of European Public Policy*, 19(2): 292-305.

Hooghe, L. and Marks, G. (2009) 'A Postfunctionalist Theory of European Integration: From Permissive Consensus to Constraining Dissensus', *British Journal of Political Science*, 39(1): 1-23.

Jupille, J. and Caporaso, J.A. (1999) 'Institutionalism and the European Union: Beyond International Relations and Comparative Politics', *Annual Review of Political Science*, 2: 429-444.

Kölliker, A. (2001) 'Bringing Together or Driving Apart the Union? Towards a Theory of Differentiated Integration', *West European Politics*, 24(4): 125-151.

Lindberg, L.N. (1965) 'Decision Making and Integration in the European Community', *International Organization*, 19(1): 56-80.

Majone, G. (1998) 'Europe's 'Democratic Deficit': The Question of Standards', *European Law Journal*, 4 (1): 5-28.

Marks, G., Hooghe, L. and Blank, K. (1996) 'European Integration from the 1980s: State-Centric v. Multi-level Governance', *Journal of Common Market Studies*, 27: 63-84.

Mitrany, D. (1948) 'The Functional Approach to World Organization', *International Affairs*, 24(3): 350-363.

Moravcsik, A. (1993) 'Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach', *Journal of Common Market Studies*, 31(4): 473-524.

Olsen, J.P. (2002) 'The Many Faces of Europeanization', *Journal of Common Market Studies*, 40 (5): 921-952.

Pierson, P. (1996) 'The Path to European Integration: A Historical Institutional Analysis', *Comparative Political Studies*, 29 (2): 123-163.

Puchala D.J. (1972) Of Blind Men, Elephants and International Integration. *Journal of Common Market Studies* 10: 267-284.

Schimmelfennig, F. (2014) 'European Integration in the Euro Crisis: The Limits of Postfunctionalism', *Journal of European Integration*, 36 (3): 321-337.

Schmitter, P.C. (1969) 'Three Neo-Functional Hypotheses about International Integration', *International Organization*, 23 (1): 161-166.

Spinelli, A. and Rossi, E. (2006) 'For a Free and United Europe. A Draft Manifesto', in M. Eilstrup-Sangiovanni (ed.), *Debates on European Integration*, Basingstoke: Palgrave MacMillan, pp. 37-42.

Statham, P. and Trez, H.-J. (2014) 'Understanding the Mechanisms of EU Politicization: Lessons from the Eurozone Crisis', *Comparative European Politics*.

Walker, N. (1998) 'Sovereignty and Differentiated Integration in the European Union', *European Law Journal*, 4(4): 355-388.

Emner på masternivå

EUR3411 – The Political Economy of Integration

7,5 stp

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Essential for our class is: Richard Baldwin/Charles Wyplosz, *The Economics of European Integration*, which covers most of the topics of this course. This book will be available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. A part of these are available in the electronical course compendium which will be accessible by the start of the semester. All other reading (journal articles or book chapters) is accessible electronically in the university library as e-books or e-journals.

Reading list

- 1) Dudley Baines/Neil Cummins/Max-Stephan Schulze, Population and living standards, 1945-2005, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 390-420. **(book chapter)**
- 2) Richard Baldwin/Charles Wyplosz, *The Economics of European Integration*, 4th or 5th edition, McGraw-Hill, 2012/2014, chapters 1, 7, 14, 15, 16, 17, 19

- 3) Stefan Battilossi/James Foreman-Peck/Gerhard Kling, Business Cycles and economic Policy, 1945-2007, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 360-390. **(book chapter)**
- 4) Luigi Bonatti/Andrea Fracaso, The German Model and the Euro Crisis, *Journal of Common Market Studies*, 2013, 51 (6), pp. 1023-1039 **(journal article)**
- 5) Markus Brunnermeier/Harold James/Jean-Pierre Landau, *The Euro and the Battle of Ideas*, Princeton UP 2016, pp. 1-83. **(book chapter)**
- 6) Michael Burda/ Charles Wyplosz, *Macroeconomics. A European Text*, Oxford UP, 2013, p. 26-52. **(see electronical course compendium)**
- 7) De Grauwe, P., The Governance of a Fragile Eurozone, *CEPS Working Documents, Economic Policy*, May 2011 **(journal article)**
- 8) Dustmann, C., Fitzenberger, B., Schönberg, U., Spitz-Oener, A., From Sick Man of Europe to Economic Superstar: Germany's Resurgent Economy, *Journal of Economic Perspectives* 28 (1), 2014 pp. 167-188. **(journal article)**
- 9) Nicholas Crafts/Gianni Toniolo, Aggregate Growth 1950-2005, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 296-332. **(book chapter)**
- 10) Barry Eichengreen & Andrea Boltho: The economic impact of European integration, in Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 268-295. **(book chapter)**
- 11) Jesus Fernandez-Villaverde, Luis Garicano, Tano Santos, Political Credit Cycles: The Case of the Euro Zone, *Journal of Economic Perspectives* 27 (3), 2013 pp. 145-166. **(journal article)**
- 12) Stefan Houtt/Pedro Lains/Lennart Schön, Sectoral developments, 1945-2000, in: Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), *The Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2: 1870 to the Present, Cambridge University Press 2010, pp. 333-359. **(book chapter)**
- 13) Lane, Philip R., The European Sovereign Debt Crisis, *Journal of Economic Perspectives*, 26(3), 2012, pp. 49-68. **(journal article)**
- 14) Gregory Mankiw, *Principles of Macroeconomics*, (international edition), 6th edition, 2011, pp. 217-226; 203-213; 241-256. **(see electronical course compendium)**
- 15) David Marsh, Faltering Ambitions and Unrequited Hopes: The Battle for the Euro Intensifies, *Journal of Common Market Studies*, 2011, 49, pp. 45-55 **(journal article)**

- 16) Larry Neal, *The Economics of Europe and the European Union*, Cambridge UP, 2007, pp. 201-254. (see **electronical course compendium**)
- 17) William E. Patterson, The Reluctant Hegemon? Germany Moves Centre Stage in the European Union, *Journal of Common Market Studies*, 2011, 49, pp. 57–75 (**journal article**)
- 18) Hans-Werner Sinn, Bubbles in the Periphery, in: Hans-Werner Sinn, *The Euro Trap. On Bursting Bubbles, Budgets, and Beliefs*, Oxford University Press, 2014, pp. 38-81 (see **electronical course compendium**)
- 19) Enrico Spolaore, What is European Integration Really About? A Political Guide for Economists, *Journal of Economic Perspectives* 27 (3), 2013 pp. 125-144. (**journal article**)

EUR3413 – Governing Europe: Societal Actors, Networks and Lobbying

7,5 stp

Emneansvarlig: Carine Germond

Pensum kommer ved semesterstart.

EUR3414 – Differentiated integration: The Norwegian case in perspective

(Jean Monnet-module)

7,5 stp

Emneansvarlig: Lise Rye

Textbooks/ Key readings:

Eriksen, E.A. & Fossum, J.E. (2015). *The European Union's Non-members: Independence Under Hegemony?*. London and New York: Routledge. (248 p.)

Articles/ book chapters:

Alkan, U. (2017). The Modernization of Turkey's Customs Union with the European Union: Reasons and Possible Outcomes. *EU Diplomacy Paper* 09/2017. [Working Paper]

Armingeon, K. & Ceka, B. (2013). "The loss of trust in the great recession since 2007: The role of heuristics from the national political system". *European Union Politics*, 15(1), pp. 82–107.

Baur, G. (2015). "From EU law to EEA law: the decision-making process". *EFTA Bulletin*, July, pp. 18-31. (14 p.)

Chou, M.-H. (2012) "Constructing an internal market for research through sectoral and lateral strategies: layering, the European Commission and the fifth freedom", *Journal of European Public Policy*, 19:7, 1052-1070, DOI: 10.1080/13501763.2011.652898

D'Erman, V. D. (2018). "The EU's realist power: public procurement and CETA negotiations with Canada". *Journal of International Relations and Development*, Online First. <https://doi.org/10.1057/s41268-018-0135-3>.

Gerring, J. (2004). "What is a Case Study and What is it Good for?". *American Political Science Review*, 98(2), pp. 341-354.

Grimm R., Pollock G. & Ellison, M. (2017). "Eurosceptic youth. Interest, trust and ideology". In Leruth, B., Startin, N. & Usherwood, S. (Eds.), *The Routledge Handbook of Euroscepticism*. Oxon: Routledge, pp. 215-230 (15 p).

Gullberg, A. T. (2015) "Lobbying in Oslo or in Brussels? The case of a European Economic Area country". *Journal of European Public Policy*, 22(10), pp. 1531-1550. (16 p.)

Hübner, K., Deman, A.-S., & Balik, T. (2017). "EU and trade policymaking: the contentious case of CETA". *Journal of European Integration*, 39 (7), pp. 843-857 (14 p).

Johnsen, T. & Rieker, P. (2014). "The EEA and Norway Grants: A Source of Soft Power?". *Journal of European Integration*, 37:4, pp. 417-432

Kölliker, A. (2001) "Bringing Together or Driving Apart the Union? Towards a Theory of Differentiated Integration", *West European Politics*, 24(4), pp. 125-151.

Kramer, D., Thierry, J.S. & van Hooren, F. (2018) "Responding to free movement: quarantining mobile union citizens in European welfare states". *Journal of European Public Policy*, 25:10, 1501-1521, DOI: 10.1080/13501763.2018.1488882

Müftüler-Baç, M. (2017). "Turkey's future with the European Union: an alternative model of differentiated integration". *Turkish Studies*, 18(3), pp. 416- 438 (p. 22).

Rye, L. (2017). "Integration From The Outside: The EC and EFTA from 1960 to the 1995 Enlargement". In Ikonomidou, H. A., Andry, A. & Byberg, R. (Eds.), *European Enlargement across Rounds and Beyond Borders*. Oxon and New York: Routledge, pp. 194-214. (20 p.)

Samokhvalov, V. (2015). "Ukraine between Russia and the European Union: Triangle Revisited". *Europe-Asia Studies*, 67(9), pp. 1371-1393 (22 p).

Schimmelfennig, F., Leuffen, D. & Rittberger, B. (2015) "The European Union as a System of Differentiated Integration: Interdependence, Politicization and Differentiation". *Journal of European Public Policy*, 22(6), pp. 764- 782.

Schmidt, S.K., Michael Blauburger, M. & Martinsen, D.S. (2018) "Free movement and equal treatment in an unequal union". *Journal of European Public Policy*, 25:10, 1391-1402, DOI: 10.1080/13501763.2018.1488887

Szulecki, K., Fischer, S., Gullberg, A.T. & Sartor, O. (2016) "Shaping the 'Energy Union': between national positions and governance innovation in EU energy and climate policy". *Climate Policy*, 16:5, 548-567, DOI: 10.1080/14693062.2015.1135100

Tarrow, S. (2010). "The Strategy of Paired Comparison: Toward a Theory of Practice." *Comparative Political Studies*, 43(2), pp. 230- 259.

Warloutzet, L. (2018). "Britain at the Centre of European Cooperation". *Journal of Common Market Studies*, Online First: <http://dx.doi.org/10.1111/jcms.12701>

EUR3415 – Research and Project Planning

7,5 stp

Emneansvarlig: Wolfram Kaiser

Sample MA theses are discussed and the course manual includes suggested complementary reading.

EUR3416 – Contesting Europe

7,5 stp

Emneansvarlig: Anna Gora

Changes may happen, and there will be additional readings that students will present on each week. Those readings will come in Blackboard.

Articles:

Boomgaarden, H.G., Schuck, A.R.T., Elenbaas, M. and De Vreese, C.H. (2011) 'Mapping EU Attitudes: Conceptual and Empirical Dimensions of Euroscepticism and EU Support', *European Union Politics*, 12 (2): 241-266.

De Vreese, C.H. (2001) "'Europe' in the News: A Cross-National Comparative Study of the News Coverage of Key EU Events', *European Union Politics*, 2 (3): 283-309.

De Wilde, P. (2011) 'No Polity for Old Politics? A Framework for Analyzing the Politicization of European Integration', *Journal of European Integration*, 33 (5): 559-575.

De Wilde, P. (2014) 'The Operating Logics of National Parliaments and Mass Media in the Politicisation of Europe', *Journal of Legislative Studies*, 20 (1): 46-61.

De Wilde, P. and Trenz, H.-J. (2012) 'Denouncing European Integration: Euroscepticism as Polity Contestation', *European Journal of Social Theory*, 15 (4): 537-554.

- Dür, A. and Mateo, G. (2010) 'To Call or Not to Call? Political Parties and Referendums on the EU's Constitutional Treaty', *Comparative Political Studies*, 44 (4): 468-492.
- Halikiopoulou, D., Nanou, K. and Vasilopoulou, S. (2012) 'The Paradox of Nationalism: The Common Denominator of Radical Right and Radical Left Euroscepticism', *European Journal of Political Research*, 51(4): 504-539
- Hay, C. and Rosamond, B. (2002) 'Globalization, European Integration and the Discursive Construction of Economic Imperatives', *Journal of European Public Policy*, 9 (2): 147-167.
- Hix, S., Noury, A. and Roland, G. (2005) 'Power to the Parties: Cohesion and Competition in the European Parliament, 1979-2001', *British Journal of Political Science*, 35 (2): 209-234.
- Hooghe, L. and Marks, G. (2005) 'Calculation, Community and Cues: Public Opinion on European Integration', *European Union Politics*, 6 (4): 419-443.
- Hooghe, L. and Marks, G. (2017) 'Cleavage Theory Meets Europe's Crises: Lipset, Rokkan, and the Transnational Cleavage', *Journal of European Public Policy*, Forthcoming.
- Koopmans, R. (2007) 'Who Inhabits the European Public Sphere? Winners and Losers, Supporters and Opponents in Europeanised Political Debates', *European Journal of Political Research*, 46 (2): 183-210.
- Kopecký, P. and Mudde, C. (2002) 'The Two Sides of Euroscepticism: Party Positions on European Integration in East Central Europe', *European Union Politics*, 3 (3): 297-326.
- Ladrech, R. (2002) 'Europeanization and Political Parties: Towards a Framework for Analysis', *Party Politics*, 8 (4): 389-403.
- Maatsch, A. (2014) 'Are we all Austerians now? An Analysis of National Parliamentary Parties' Positioning on Anti-Crisis Measures in the Eurozone', *Journal of European Public Policy*, 21 (1): 96-115.
- Mair, P. (2007) 'Political Opposition and the European Union', *Government and Opposition*, 42 (1): 1-17.
- Marks, G. and McAdam, D. (1996) 'Social Movements and the Changing Structure of Political Opportunity in the European Union', *West European Politics*, 19 (2): 249-278.
- Reif, K. and Schmitt, H. (1980) 'Nine Second-Order Elections. A Conceptual Framework for the Analysis of European Election Results', *European Journal of Political Research*, 8 (1): 3-44.

Statham, P. and Trezn, H.-J. (2013) 'How European Union Politicization can Emerge through Contestation: The Constitution Case', *Journal of Common Market Studies*, 51 (5):965-980.

Taggart, P. (1998) 'A Touchstone of Dissent: Euroscepticism in contemporary Western European party systems', *European Journal of Political Research*, 33: 363-388.

Uba, K. and Uggl, F. (2011) 'Protest Actions against the European Union, 1992-2007', *West European Politics*, 34 (2): 384-393.

Vasilopoulou, S. (2013) 'Continuity and Change in the Study of Euroscepticism: Plus ca Change?', *Journal of Common Market Studies*, 5 (1): 153-168.

EUR3418 – The EU as a Global Actor

7,5 stp

Emneansvarlig: Førstelektor

Pensum kommer ved semesterstart

Historie

Emner på basisnivå

HIST1000 – Historien i samfunnet

7,5 stp

Emneansvarlig: Jon Olav Hove

Pensum:

Klas Göran Karlsson og Ulf Zander (red.), *Historien är närvarande: historiedidaktik som teori och tillämpning* (Lund: Studentlitteratur AB, 2014). 318 sider

Lise Kvande og Nils Naastad, *Hva skal vi med historie? Historiedidaktikk i teori og praksis* (Oslo: Universitetsforlaget, 2013). 275 sider

Ola Svein Stugu, *Historie i bruk*, 2. utgåve (Oslo: Samlaget 2008/2016). 159 sider

Totalt: 752 sider

HIST1300 – Eldre historie fram til ca. 1750

22,5 stp

Emneansvarlig: Randi B. Wærdahl

Følgende bøker er pensum:

- Wim Blockmans and Peter Hoppenbrouwers: *Introduction to Medieval Europe 300-1500*, Routledge 2017, 3. utgave: 449 sider
- Knut Ødegård, *Gresk og romersk historie. En innføring*. Pax 2019: 250 sider
- Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen, Erling Sandmo: *Norsk historie I 750-1537*, Universitetsforlaget 2007, 2. utgave: 406 sider
- Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen, Erling Sandmo: *Norsk historie II 1537 -1814*, Universitetsforlaget 2003, 1. utgave. (bortsett fra kap. 18): 354 sider
- Merry E. Wiesner-Hanks: *Early Modern Europe, 1450-1789*, Cambridge University Press 2013, 2. utgave (bortsett fra kap. 10.): 490 sider

I alt 1945 sider

Emneansvarlig: Randi B. Wærdahl

Følgende bøker er pensum:

- Wim Blockmans and Peter Hoppenbrouwers: *Introduction to Medieval Europe 300-1500*, Routledge 2017, 3. utgave: 449 sider
- Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen, Erling Sandmo: *Norsk historie I 750-1537*, Universitetsforlaget 2007, 2 utgave: 406 sider
- Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen, Erling Sandmo: *Norsk historie II 1537 -1814*, Universitetsforlaget 2003, 1. utgave: 354 sider
- Merry E. Wiesner-Hanks: *Early Modern Europe, 1450-1789*, Cambridge University Press 2013, 2. utgave: 490 sider

I alt 1699 sider

HIST1505 – Innføring i historisk teori og metode

7,5 stp

Emneansvarlig: Leif Inge Ree Petersen

Bøker:

Eileen Ka-May Cheng, *Historiography. An Introductory Guide*. London, 2012 ca 140 s.

Leidulf Melve og Teemu Ryymin (red.), *Historikerens arbeidsmåter*. Oslo: Universitetsforlaget, 2018. ca 200 s.

Michael J. Salevouris og Conal Furay, *The Methods and Skills of History: A Practical Guide*, 4th Edition, 2015, s. 1-100, 167-196, 217-252, 271-286. c. 180 s.

Kompendium:

Erling Sandmo, *Tid for historie, en bok om historiske spørsmål*. Oslo: Universitetsforlaget, 2014. 31-47, 53-67. 30 s.

Hudson, P. and Ishizu, M. (2016), *History by Numbers. An Introduction to Quantitative Approaches*. London, 2016: Preface and Chapter 1. 28 s.

Graham, S., Milligan, I. and Weingart, S. (2016), *Exploring Big Historical Data. The Historian's Macroscope*. London, 2016: Chapter 1. 35 s.

Margo, R., '[Quantitative History](#)', in W. Outhwaite and S. P. Turner, *The SAGE Handbook of Social Science Methodology* (2007), s. 246-263. 17 s.

May Britt Postholm, *Kvalitativ metode* (2. utg.), kap. 2, s. 32-54. 21 s.

Knud Erik Jørgensen (2010), *International Relations Theory: An Introduction*. Palgrave MacMillan kap. 3 og 4, s. 57-101. 40 s.

Anne Green og Kathleen Troup, *The houses of history: A critical reader in twentieth-century history and theory*, 2nd edition, (Manchester, MUP, 2016), kap 3, s. 47-58 og 12, s. 320-332. 24 s.

Onlinemateriale:

Knut Kjeldstadli, *Fortida er ikke hva den en gang var: en innføring i historiefaget*. Oslo: Universitetsforlaget, 1999, kap. 12, s. 169-181. Åpent tilgjengelig på nb.no. 12 s

Statistics, fast and slow: <http://timharford.com/2018/05/statistics-fast-and-slow/>

Rodney Stark: Historians ought to count – But often don't: <https://blog.supplysideliberale.com/post/120586669217/rodney-stark-historians-ought-to-count-but-often>

I tillegg kommer annet materiale (internettressurser, primærkilder) som postes i Blackboard og/eller deles ut i forbindelse med øvingsopplegg og øvrig undervisning.

Emner på påbyggingsnivå

AFR2850 – Afrikas historie 7,5 stp

Emneansvarlig: John Osei-Tutu

	Antall sider:
Pensum:	
Frederick Cooper, <i>Africa since 1940: The Past of the Present</i> , Cambridge: Cambridge University Press, 2002	205
Richard J. Reid, <i>A History of Modern Africa: 1800 to the Present</i> , Oxford: Willey-Blackwell, 2012	342
Kevin Shillington, <i>History of Africa</i> , New York: Pgrave Macmillan, 2012	326
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo: Samlaget, 2004	132
Dennis Laumann, <i>Colonial Africa: 1884-1994</i> , Oxford: Oxford University Press, 2012	91

Alicia C. Decker and Andrea L. Arrington, *Africanizing Democracies: 1980- Present*, Oxford: Oxford University Press, 2014 112

Judith van Allen, "'Sitting on a Man': Colonialism and the Lost Political Institutions of Igbo Women", *Canadian Journal of African Studies*, Vol. 6(2), 1972 (available at jstor.org) 17

David Eltis AND David Richardson, "The 'numbers game' and routes to slavery", *Slavery & Abolition*, Vol. 18(1), 1997 (available at tandfonline.com) 14

Claire Roberts, "Developing Economic Awareness: Changing Perspectives in Studies of African Women, 1976-1985", *Feminist Studies*, Vol. 13(1), 1987 (available at jstor.org)

Database: The Trans-Atlantic Slave Trade Database www.slavevoyages.org

Recommended:

Paul Nugent, *Africa since Independence: A Comparative History*, New York: Palgrave Macmillan, 2012

Jarle Simensen, *Afrikas historie*, Oslo: Cappelen Akademiske Forlag, 2009

John Iliffe, *Africans: The History of a Continent*, Cambridge: Cambridge University Press, 2007

HIST2001 – Senantikken / tidlig middelalder

7,5 stp

Emneansvarlig: Leif Inge Ree Petersen

Tema: Justinian og Muhammads tidsalder (ca. 450-700 e. Kr)

Perioden fra Romerrikets fall i vest til Islams fremvekst og dominans i Middelhavsområdet er en av de store kulturelle, politiske, religiøse og økonomiske omveltningene i verden. Fra barbarstatenes grunnleggelse i vest via Justinians monumentale kodifisering av romersk lov til Muhammads nye verdensreligion representerer perioden store sprang fra den antikke verden og har lagt forutsetningene for distinkte sivilisasjoners fremvekst i tidlig middelalder. Imidlertid bygde alle rikene som fulgte Romerriket på en felles senantikk arv som de formet og lot seg forme av, med klimaendring, pestepidemier og store kulturelle og sosiale omveltninger som katalysatorer. Emnet følger og forklarer disse endringene til ca 700 e.Kr. med spesiell vekt på nærlesing og diskusjon av samtidige kilder hvor forfatterne observerte, kommenterte og prøvde å forstå verden som endret seg rundt dem.

Bøker:

Peter Sarris, *Empires of Faith: The Fall of Rome to the Rise of Islam*. Oxford UP 2011.

Robert G. Hoyland, *In God's Path: The Arab Conquests and the Creation of an Islamic Empire*. Oxford UP 2015.

Michael Maas, *Readings in Late Antiquity; A Sourcebook*. 2nd ed. Routledge 2010 (materiale etter ca. 400 e.Kr. Detaljert oversikt i Blackboard).

Michael Philip Penn, *When Christians First Met Muslims: A Sourcebook of the Earliest Syriac Writings on Islam*. University of California Press 2015.

Kompendium:

1. Klodvigs korrespondanse (brev 38-44): Alexander Callander Murray, *From Roman to Merovingian Gaul: A Reader*. Broadview Press: Peterborough, 2000, s. 259-270
2. Fredegar om Columbanus: Wallace-Hadrill, *The fourth book of the Chronicle of Fredegar, with its continuations = Fredegarii Chronicorum liber quartus cum continuationibus*. London, 1960. S. 23-32
3. *Vita Domnae Balthildis* (The Life of Lady Balthild, Queen of the Franks): Paul Fouracre and Gerberding, *Late Merovingian France: History and Hagiography, 640-720*. Manchester & New York, 1996, s. 97-132
4. Fem perspektiver på de arabiske erobringene:
 - En samtidig gresk krønike (ca. 640) bevart i *Nikephoros, Patriarch of Constantinople: Short History*, ed., tr. & comm. Cyril Mango. Dumbarton Oaks 1990, s. 63-73.
 - Sebeos (ca. 660) om Armenia og angrepet på Konstantinopel. *The Armenian History attributed to Sebeos*, translated, with Notes, by R. W. Thomson, historical Commentary by J. Howard-Johnston, Assistance from T. Greenwood (Translated Texts for Historians), 2 Volumes, Liverpool 1999. Vol I (tekst) s. 142-147, Vol II (kommentar) s. 272-277
 - Dionysios av Tell-Mahre (ca. 840) – en rekonstruert krønike opprinnelig basert på Theophilos av Edessa (ca. 780) om de arabiske angrepene på Kypros i 649-650. Palmer et al., *The Seventh Century in West-Syrian Chronicles*. Liverpool 1993, s. 173-177.
 - *The Chronicle of Theophanes Confessor: Byzantine and Near Eastern History AD 284–813*. Translated by Mango, Cyril; Scott, Roger. Oxford 1997, s. 460-473
 - Baladhuri, Futuh al-Buldan. Philip K. Hitti, *The Origins of the Islamic State*. New York 1916, s. 213-233
5. Om Theodor av Tarsus: McClure and Roger Collins, *Bede: The Ecclesiastical History of the English People*. Oxford 1999, s. 170-173, 199-2010

Onlineressurser:

Life of Eligius: <https://sourcebooks.fordham.edu/basis/eligius.asp>

Koranen Sure 8 og 9. Abdel Haleem, *The Qur'an*. Oxford 2005. Tilgjengelig på oria.no

I tillegg kommer utdrag fra *Miraklene til Den hellige Demetrios av Thessaloniki* (Perboundos-affæren) og *Fragment on the Arab Conquest of 637 AD* oversatt og tilrettelagt av emneansvarlig.

HIST2002 – Norden i middelalderen

7,5 stp

Emneansvarlig: Randi B. Wærdahl

Tema: Brudd og kontinuitet. Vikingferdenes politiske, religiøse og kulturelle konsekvenser, ca. 800-1100

I perioden 800 – 1100 skjedde det en rekke endringer i det norrøne samfunnet. Rikssamling, kristning og innføringen av en europeisk skriftkultur hadde bakgrunn i økt kontakt med resten av Europa gjennom vikingenes aktiviteter. Vikingferdene satte imidlertid også dype spor i de områdene vikingene plyndret, handlet med og bosatte seg i.

I dette kurset tar vi utgangspunkt i det samfunnet vikingferdene sprang ut av og de menneskene som bodde der og stiller følgende spørsmål:

Hvordan var det norrøne samfunnet organisert?

Hvordan fungerte den norrøne religionen?

Hvem var vikingene og hva var bakgrunnen for deres aktiviteter?

Deretter ser vi nærmere på konsekvensene av vikingferdene hjemme og ute og blant annet drøfte følgende:

Hvilke konsekvenser fikk vikingferdene i de områdene hvor vikingene rettet sin aktivitet?

Bidro de til etableringen av et engelsk kongedømme?

Hva skjedde med piktene på Orknøyene?

Hvilke politiske og strukturelle endringer fikk vikingferdene for det norrøne samfunnet?

Hvordan foregikk møtet mellom hedendom og kristendom?

Hvilken betydning hadde vikingenes aktivitet for etableringen av et norsk kongedømme?

Pensum

Antall sider

Faglitteratur

Bøker

Sawyer, Peter (ed.), *The Oxford Illustrated History of the Vikings*, Oxford 2001 230s

Sigurðsson, Jón Viðar: *Kristninga i Norden 700 – 1200*. Oslo. 2003 126s

Kompendium (tilgjengelig på Blackboard)

- Barnes, Michael P.: «The Scandinavian languages in the Viking Age», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 20 (s. 274-280) 7s
- Barrett, James H.: «The Norse in Scotland», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 30 (s. 411-427) 17s
- Brink, Stefan: «Who were the Vikings», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, s. 4-7 4s
- Hagland, Jan Ragnar: «Skrift i mellomalderen. Om bruk av runer og bokstaver i det gamle bysamfunnet ved Nidelva». I Berg, I, Dalen, A og Seim K.F: (red.) *Runestudier. Festskrift til Jan Ragnar Hagland*. Trondheim 2013, side 171 – 182 12s
- Mundal, Else: «Remnants of Old Norse Heathendom in Popular Religion in Christian Times!», i Kirsi Salonen, Kurt Villads Jensen and Torstein Jørgensen (red.) *Medieval Christianity in the north: new studies*. Turnhout 2013, s. 7 – 22 16s
- Mundal, Else: «Sagalitteraturen», i Odd Einar Haugen, *Handbok i norrøn filologi*, Bergen 2004, s. 267–302 35s
- Ó Corráin, Donnchadh: «The Vikings and Ireland», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 31 (s. 428-433) 6s
- Price, Neil: «Dying and the dead: Viking Age mortuary behaviour», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 19 (s. 257 - 273) 17s
- Raudvere, Catharina: «Popular religion in the Viking Age», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 17 (s. 235 – 243) 9s
- Ross, Margaret Clunies: «The creation of Old Norse Mythology», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 16.4 (s. 231-234) 4s
- Sigurðsson, Jón Viðar: *Det norrøne samfunnet. Vikingen, kongen, erkebiskopen og bonden*, Oslo 2008, kp 4 (s. 50-65). 15s
- Steinsland, Gro: «Kap 7. Vikingtidens verdensbilde. Skapelses- og undergangsmyster», s. 110-132 og «Kapittel 20. Lokal kult: Livsløpsriter og gårdskult», i *Norrøn religion. Myter, riter samfunn*. Oslo 2005, side 327 – 357. 54s

- Steinsland, Gro: «Rulers as offspring of gods and giantesses: On the mythology of pagan Norse rulership», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008: Kapittel 16.3 (s. 227-230) 4s
- Thomson, William P.L.: *The New History of Orkney*, Edinburgh 2001: kp. 2 (s. 24-39), 3 (s. 40-55), 4 (s. 56-68) og 5 (s. 69-87) 60s
- Wallace, Patrick F.: «Archaeological evidence for the different expressions of Scandinavian settlement in Ireland, 840-1100», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 32 (s. 434-438) 5s
- Williams, Gareth: «Raiding and warfare», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008, kp 14 (s. 193-203) 11s
- Wærdahl, Randi B.: *The Incorporation and Integration of the King's Tributary Lands into the Norwegian Realm c. 1195-1397*, Leiden 2011: s. 31-46 17s
- Zachrisson, Inger, «The Sámi and their interaction with the Nordic peoples», i Brink, Stefan and Price, Neil (red.): *The Viking World*. London and New York 2008: Kapittel 3 (s. 32-39) 7s
- Artikler og bokkapitler på nett (tilgjengelige fra Nasjonalbibliotekets hjemmesider)**
- Andersen, Per Sveaas: *Samlingen av Norge og kristningen av landet 800-1130*, Oslo 1977: A 1 (s. 11-31), 2 (s. 40-56), C-D (s. 75-157) 118s
- Holm-Olsen, Ludvig: *Med fjærpenn og pergament. Vår skriftkultur i middelalderen*. Bergen 1990, side 61 – 82 22s
- Knirk, James A: «Tolv vintre hadde kristendommen vært i Norge». Norske runesteiner forteller om kristningen», i Rindal, Magnus (red.): *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo 1996, side 43 – 53 11 s
- Krag, Claus: «Perspektiver på den norske rikssamlingen – et forsøk på en revisjon, i O. Skevik (red.), *Kongemøte på Stiklestad. Rapport fra et seminar om kongedømmet i vikingtid og tidlig middelalder*, Stiklestad 1999: s. 11-17 7s
- Krag, Claus: *Norges historie fram til 1319*, Oslo 2000: Del 1 kp 2-7 (s. 28-102), Del 2 kp 2 (s. 208-235) 101s
- Müller, Inger Helene Vibe: «Fra Valhall til Paradis. Om kristen begravelse», i Rindal, Magnus (red.): *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo 1996, side 54 – 62 9s
- Rindal, Magnus: «Frå heidendom til kristendom», i Rindal, Magnus (red.): *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo 1996a, side 9 – 19 11s

Rindal, Magnus: «Liv og død i kyrkjjas lover. Dei eldste norske kristenrettane», i Rindal, Magnus (red.): *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo 1996b, side 141 – 149 8s

Steinsland, Gro: «Hvordan ble hedendommen utfordret og påvirket av kristendommen?» i Lidén, Hans Emil: *Møtet mellom hedendom og kristendom i Norge*. Universitetsforlaget. Oslo. Side 9 – 27 19 s

Artikler (tilgjengelig ved tilkobling til NTNUs nett)

Bagge, Sverre: «Mellom kildekritikk og historisk antropologi, Olav den hellige, aristokratiet og rikssamlingen», *Historisk tidsskift* b. 81, Oslo 2002, s. 173-212
https://www.idunn.no/ht/2002/02-03/mellom_kildekritikk_og_historisk_antropologi 40s

Heen-Pettersen, Aina og Murray, Griffin: «An Insular Reliquary from Melhus: The Significance of Insular Ecclesiastical Material in Early Viking-Age Norway», *Medieval Archaeology*, 62:1 (s. 53-82) <https://doi.org/10.1080/00766097.2018.1451522> 29s

Sum faglitteratur: 1029 sider

Primærkilder (Eddadikt og sagatekster)

Hávamál overs. Ivar Mortensson Egnlund. Det Norske Samlaget. Oslo. 1996, side 6-57 (tilgjengelig fra: <https://www.nb.no/items/7e25e9c8d994a0eb9f5a29b83eac1bde?page=0&searchText=H%C3%A5vam%C3%A5l>) 51s med strofe r= ca. 25s tekst 25s

Olav den helliges saga (utdrag), Norges kongesagaer (Heimskringla), ved Vaa, Hansen og Larsen, Oslo 1997: Kp 1-64 (s. 202-243) (tilgjengelig fra <https://www.nb.no/nbsok/nb/9a22ff3da6d1eb096b47545edbca3990?index=1#0>) 41s

Orknøyingenes saga (utdrag), overs. Anne Holtsmark, Ascehoug 1970: forord, kp 1-32 (s. 7-61), 105-108 (s. 197-200) (tilgjengelig fra: <https://www.nb.no/nbsok/nb/b4c54f607ac711edc75f79f6838c4588?index=1#61>) 37s

Voluspå (tilgjengelig fra: [https://heimskringla.no/wiki/Volusp%C3%A5_\(Moderne_nynorsk\)](https://heimskringla.no/wiki/Volusp%C3%A5_(Moderne_nynorsk)))

Sum primærkilder: 103 sider

Samlet sidetall: 1132 sider

Emneansvarlig: Roman Hankeln (musikkhistorie) og Britta Kägler (historie)

Tema:

«Tidlig nytid» forstås i dette seminaret som det meget viktige historiske tidsavsnittet mellom reformasjonen (1527-) opp til den franske revolusjonen (1789) og Wienerkongressen (1814). Seminaret tilnærmer seg perioden fra to sider: et allmenhistorisk perspektiv, og et musikkhistorisk perspektiv. Først informeres fra et historisk perspektiv om den overgripende tidshorizonten. Grunnlaget er dannet av sentrale – for det meste politiske – hendelser og utviklinger. Særskilt oppmerksomhet blir gitt til de europeiske hoff som politiske og kulturelle sentre. Kulturelle hendelser og iscenesettelse av det kongelige (daglig-)livet var i tidlig nytid en viktig del av høvisk representasjon og mellomstatlige forhold. Dette inkluderte det brede spekteret av musikk. Blant annet av denne grunnen betrakter det musikkvitenskapelige perspektivet utvalgte musikkstykker og komponister som konkrete representanter av denne fasens kulturelle, politiske og samfunnsmessige utvikling.

Seminaret er delt opp i seks tematiske felt:

- I. Reformasjonen. Fokus ligger på maktpolitikken i Danmark-Norge før den tyske bakgrunnen og innføringen av den nye lutheranske kirkemusikken som et vesentlig element i utbredningen av reformasjonens nye gudstjeneste.
- II. Renaissance. Her betraktes Medici-styret i Firenze som protoabsolutistisk fenomen og dens virkninger på andre fyrstedømmer – også nord for Alpene. Musikkens rolle for florentinsk statlig representasjon vises i den storslagne musikken til et fyrstebryllup fra 1589.
- III. Absolutismen. Fokus ligger på det franske absolutistiske hoffet i Versailles med adelens «domesticering» (Norbert Elias) og omdannelse. Versailles ble en modell for andre europeiske hoff akkurat som dens musikk som var tilknyttet til den absolutistisk pregede franske operaen. I tillegg undersøkes funksjonen av Georg Friedrich Händels komposisjoner som ble skrevet til kroningsritualet til George II av England (1727).
- IV. Venezia og Roma. Lagune-byen beskrives som et eksempel på en oligarkisk styrt by-stat. I dogens kapell utviklet det seg en egen meget inntrykksfull musikkstil som undersøkes som element av bystatens identitet. Dette sammenlignes med situasjonen i Roma hvor det valgte pavdeømmet virket som en viktig kulturmesén.
- V. Den franske revolusjonen. Her ligger fokuset på de politiske omveltningene i Frankrike (kirke, sosial orden, lov etc.). Musikkens rolle som massemedium og element av massepropaganda tas i betraktning.
- VI. Etter de napoleonske kriger markerer Wiener-kongressen i 1814 en vesentlig sesur i europeisk historie og en ny-ordning av dens politiske struktur. Krigenes kaos og denne tidens nye ideer finner sin refleksjon i Ludwig van Beethovens musikk, som betraktes i to eksempler; operaen «Fidelio», og den musikalske beskrivelsen av et

slag mellom engelske og franske tropper ved Vittoria i Spania, i 1813 («Wellingtons Sieg»).

Emnet retter seg mot norskspråklige studenter og gjennomføres på engelsk (historie) og norsk (musikk). Obligatorisk oppmøte og godkjent øvingsoppgave gjelder som forutsetning for å kunne ta eksamen i emnet. For deltakelsen i seminaret er musikkhistoriske forkunnskaper nyttig, men ikke nødvendig.

Pensum:

En del av lesepensum består av artikler skrevet av Roman Hankeln. Disse blir tilgjengeliggjort i mapper på Blackboard (se bemerkning «Blackboard» ved titlene nedenfor). I tillegg kommer litteratur som finnes samlet i et kompendium (se bemerkning «Blackboard» ved titlene). Kompendiet ligger separat på Blackboard. For musikk-eksemplene se mappen «Lyttepensum» på Blackboard.

Oversikt:

1. Gustafsson, Harald, *Political Interaction in the Old Regime. Central Power and Local Society in the Eighteenth-Century Nordic States*, Lund 1994, 10–60, 78–83. (Kompendium)
2. Moseng, Ole Georg / Opsahl, Erik / Pettersen, Gunnar I. / Sandmo, Erling (ed.), 'Elitene. Hoffkulturen / Adelen', *Norsk historie. 1537–1814*, Oslo 2018, 97–112. (Kompendium)
3. Munck, Thomas 'Music', Scott, Hamish (ed.), *Oxford Handbook of Early Modern European History 1350–1750*, vol. II: *Cultures and Power*, Oxford University Press 2015, 111–140. (Kompendium)

I. Renessansen

4. Hankeln, Roman, *Statens musikk i intermediene til Medici-bryllupet, Firenze 1589*. (Blackboard)
5. Lockwood, Lewis, Art. 'Renaissance', 1. Definitions and scope, 3. Music and the concept of rebirth, 4. Conditions and trends, *Grove Music Online (2001)* (Kompendium)
6. Rice, Eugene F. Jr. / Grafton, Anthony, 'Renaissance society and humanist culture' and 'Revolution and reformation in the church: the problem of authority', *The Foundations of Early Modern Europe: 1460–1559*, New York / London 1994, 77–109, 146–177. (Kompendium)

II. Reformasjonen

7. Hankeln, Roman, *Musikken til den tidlige reformasjonen i Tyskland og Danmark-Norge*. (Blackboard)

8. Moseng, Ole Georg / Opsahl, Erik / Pettersen, Gunnar I. / Sandmo, Erling (ed.), 'Innledning: 1537–1660: Reformasjon, underordning og vekst', *Norsk historie. 1537–1814*, Oslo 2018, 21–57. (Kompendium)
9. Rian, Øystein, 'Reformasjonen *Danmark–Norge 1380–1814*. Bind 11. *Den aristokratiske fyrstestaten 1536–1648*, Oslo 1997, 141–171. (Kompendium)
10. Treadwell, Nina, 'The politics of dynasty', *Music and Wonder at the Medici Court. The 1589 interludes for La Pellegrina*, Bloomington / Indianapolis 2008, 11–29. (Kompendium)

III. Absolutismen

11. Bonney, Richard, 'Court, culture and community', *The European Dynastic States. 1494–1660*, Oxford 1991, 474–523. (Kompendium)
12. Burke, Peter, 'The fabrication of Louis XIV', *History Today* 42/2, 1992, 24–30. (Kompendium)
13. Hankeln, Roman, *Absolutismens musikk i 1600- og 1700-tallet*. (Blackboard)
14. Henshall, Nicholas, 'The myth of absolutism', *History Today* 42/6, 1992, 40–47. (Kompendium)
15. Kramer, Ferdinand, 'Piety at court. The Wittelsbach electors in eighteenth-century Bavaria', Michael Schaich (ed.), *Monarchy and religion. The Transformation of royal culture in eighteenth-century Europe*, Oxford 2007, 283–316. (Kompendium)
16. Palmer, R.R. / Colton, Joen / Kramer, Lloyd (ed.), 'The age of enlightenment', *A History of the Modern World: to 1815*, New York 2007, 297–337. (Kompendium)
17. Parker, David, 'King-Making'. Review of 'The Fabrication of Louis XIV' by Peter Burke, *Oxford Art Journal* 16/2, 1993, 73–75. (Kompendium)
18. Po-Chia Hsia, Ronnie, 'Two types of politics: A comparative study of jesuits at courts in 17th century Bavaria and France', Matthias Meinhardt / Ulrike Gleixner et al. (ed.), *Religion – Macht – Politik. Hofgeistlichkeit im Europa der Frühen Neuzeit (1500–1800)*, Wiesbaden 2014, 249–266. (Kompendium)
19. Wright, Craig / Simms, Bryan, 'Music in Paris and at the Court of Versailles: Vocal Music', idem, *Music in Western Civilization*, Thomson/Schirmer 2006, 301–307. (Kompendium)
20. Wright, Craig / Simms, Bryan, 'Music in London: George Frideric Handel', idem, *Music in Western Civilization*, Thomson/Schirmer 2006, 330–340. (Kompendium)

IV. Venezia og Roma

21. Erkens, Richard, 'Accounting for opera. Financing theatre seasons on Roman stages in the 1720s', Rudolf Rasch (ed.), *Music and Power in the Baroque Era*, Turnhout 2018, 69–106. (Kompendium)
22. Hankeln, Roman, *Musikken for staten og kirken i Venezia*. (Blackboard)

23. Rosa, Mario, 'The World's Theatre: The court of Rome and politics in the first half of the seventeenth century', Gianvittorio Signorotto / Maria Antonietta Visceglia (ed.), *Court and politics in Papal Rome. 1492-1700*, Cambridge 2002, 78-98. (Kompendium)
24. Selfridge-Field, Eleanor, 'I. Instrumental music at San Marco', eadem, *Venetian instrumental music from Gabrieli to Vivaldi*, Third revised edition, New York: Dover Publications Inc, 1994, 3-25. (Kompendium)

V. Den franske revolusjonen

25. Hankeln, Roman, *Musikken til den franske revolusjonen*. (Blackboard)
26. Woloch, Isser / Brown, Gregory S., 'Toward an age of democratic revolution?', *Eighteenth-Century Europe. Tradition and Progress, 1715-1789*, New York/London 2012, 288-325. (Kompendium)

VI. De napoleonske kriger

27. Hankeln, Roman, *Beethovens musikk i tidsalderen av de napoleonske kriger*. (Blackboard)
28. Palmer, R. R. / Colton, Joen / Kramer, Lloyd (ed.), 'The French Revolution', *A History of the Modern World: to 1815*, New York ¹⁰2007, 349-394. (Kompendium)
29. Solomon, Maynard, 'Beethoven and the Enlightenment', *Telos* 19, 1974, 146-154. (Kompendium)
30. Solomon, Maynard, 'Beethoven and Bonaparte', *The Music Review* 29, 1968, 96-105. (Kompendium)

Les i tillegg:

31. Benjamin, Jules R., 'How to write a research paper', *A Student's Guide to History*, Bedford ⁸2001, 116-167. (Kompendium)

Emneansvarlig: Espen Storli

Nasjonalisme og nasjonsbygging på det lange 1800-tallet**Faglig innhold**

Emnet tar for seg fremveksten av nasjonalstaten og folkestyrets gjennombrudd og har som mål å skape forståelse for hvordan og hvorfor nasjonalismen og nasjonsbyggingen gjennom det lange 1800-tallet bidro til å forme det moderne samfunnet. Perspektivet er internasjonalt og komparativt, og i emnet vil vi diskutere utviklingen og betydningen av nasjonalisme i så vel Norge, som i utvalgte europeiske og ikke-vestlige stater. Den historiske betydningen av nasjonalisme og nasjonsbygging vil bli diskutert i lys av nasjonalismeteorier. Hovedvekten legges på de endringsprosessene som skjedde i løpet av 1800-tallet, men trådene trekkes også i noen grad tilbake til opplysningstiden og frem til første del av 1900-tallet.

Teori			
Eric Hobsbawm	<i>Nations and Nationalism since 1780</i> , 2. utgave, Cambridge 1990, kap. 1-5	162	
Anthony D. Smith	<i>Nationalism: Theory, Ideology, History</i> , 2. utgave, Cambridge 2010	171	
Øyvind Østerud	<i>Hva er nasjonalisme?</i> Universitetsforlaget 1994, kap. 1-8	119	Tilgjengelig som e-bok på Nasjonalbiblioteket
Internasjonale eksempler			
Stefan Berger	"Germany", i Timothy Baycroft og Mark Hewitson (red.), <i>What is a Nation?</i> Oxford 2006, s. 42-60	20	Tilgjengelig som e-bok via oria.
Mark Cornwall	"The Habsburg Monarchy", i Timothy Baycroft og Mark Hewitson (red.), <i>What is a Nation?</i> Oxford 2006, s. 171-191	21	Tilgjengelig som e-bok via oria.
Stephen Jacobson	"Spain", i Timothy Baycroft og Mark Hewitson (red.), <i>What is a Nation?</i> Oxford 2006, s. 210-229	20	Tilgjengelig som e-bok via oria.
David Laven	"Italy", i Timothy Baycroft og Mark Hewitson (red.), <i>What is a Nation?</i> Oxford 2006, s. 255-271	16	Tilgjengelig som e-bok via oria.
Sanjay Seth	"Rewriting Histories of Nationalism: The Politics of "Moderate Nationalism" in India, 1870-1905", <i>The American Historical Review</i> , vol. 104, nr. 1 (feb. 1999), s. 95-116	22	Tilgjengelig via jstor.org
Odd A. Westad	"Japan", kap. 3 i <i>Restless Empire</i> , London, s. 87-122	35	Kompendium
Sandra Wilson	"Rethinking nation and nationalism in Japan", i Sandra Wilson (red.), <i>Nation and Nationalism in Japan</i> , Routledge, s. 1-20	21	Tilgjengelig som e-bok via oria

Frank Tipton	"Japanese nationalism in comparative perspective", i Sandra Wilson (red.), <i>Nation and Nationalism in Japan</i> , Routledge, s. 146-162	16	Tilgjengelig som e-bok via oria
Kwame Anthony Appiah	"Pan-Africanism" i Kwame Anthony Appiah og Henry Louis Gates Jr. (red.), <i>Africana: The Encyclopedia of the African and African American Experience, Second Edition</i> , New York 1999	6	Tilgjengelig på nett
Frederick Cooper	"Africa and the Nation-State", kap. 3 i <i>Africa in the World</i> ,	33	Tilgjengelig som e-bok via oria
Norge			
Øystein Sørensen	"Hegemonikamp om det norske. Elitenes nasjonsbyggingsprosjekter, 1770-1945", i Øystein Sørensen (red): <i>Jakten på det norske</i> , Oslo 1998, s. 17-48.	31 sider	Tilgjengelig som e-bok på Nasjonalbiblioteket
Anne-Lise Seip	"Det norske "vi" – kulturnasjonalisme i Norge, i Øystein Sørensen (red): <i>Jakten på det norske</i> , Oslo 1998, s. 95-111.	16	Tilgjengelig som e-bok på Nasjonalbiblioteket
Mary Hilson	"Denmark, Norway and Sweden: Pan-Scandinavism and Nationalism" i Timothy Baycroft og Mark Hewitson (red.), <i>What is a Nation?</i> Oxford 2006, s. 192-209,	18	Tilgjengelig som e-bok via oria
Pål Thonstad Sandvik og Espen Storli	Økonomisk nasjonalisme i Norge, 1880-1920	20	Blir gjort tilgjengelig i manuskriptform
	Totalt antall sider	747	

HIST2008 – Økonomisk historie

7,5 stp

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Please see the alternative to the book in Norwegian at the bottom of the page.

M. Graff, A.G. Kenwood & A.L. Loughheed, *Growth of the International Economy 1820-2015*. (Fifth edition or later), London & New York: Routledge 2014 (or later editions).

H. Estrup, J. Jespersen & P. Nielsen, *Den økonomiske teoriens historie – en introduksjon*, Akademika forlag 2012

Stephen Broadberry & Mark Harrison, *Economics of World War I*, Cambridge University Press 2005: 3-40. Accessible as an e-book from the library.

Mark Harrison, *The Economics of World War II*, Cambridge University Press 2000: 1-40. Accessible as an e-book from the library.

Hodson and Puetter, "The Euro Crises and European Integration", in Cini & Borregan, *European Union Politics*, Oxford University Press 2019: 389-405. Accessible as an e-book from the library.

ALTERNATIVE READING FOR FOREIGN STUDENTS:

Instead of the book in Norwegian on the reading list, the foreign students can read the following:

Jürgen Georg Backhaus (ed.), *Handbook of the History of Economic Thought*, Springer 2012, available as e-book through the library.

Please read the following chapters: chapter 3: Mercantilism, chapter 5: The Physiocrats, chapter 6: Adam Smith: Theory and Policy, chapter 12: The Legacy of Karl Marx, chapter 26: John Maynard Keynes

HIST2535 – Historiefaget i det digitale samfunn – teorier, metoder og praksiser 7,5 stp

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Dette emnet krever opptak til en lektorutdanning.

Pensum:

Leidulf Melve (red.), Teemu Sakari Ryymin (red.) (2018), *Historikerens arbeidsmåter*, Oslo: Universitetsforlaget. 240 s.

Sandmo, E. (2015). *Tid for historie. En bok om historiske spørsmål I*. Oslo: Universitetsforlaget. 240 s.

Storey, W. K. (2015). *Writing History. A Guide for Students*. Fifth Edition. New York/Oxford: Oxford University Press. 134 s.

Tilgjengeliggjøres etter semesterstart:

Utdrag fra Jørgen H. Marthinsen, *Arkivteori – en innføring*, Oslo, Riksarkivaren 2012: 35-45.

Artikler som kan leses gratis via NTNU UBs abonnementer: 10 s.

Terje Finstad, "Rottereiret. Beretninger om utøy i Trondheim i første halvdel av 1900-tallet", *Historisk tidsskrift* bd. 92 2013: 35-61. 26 s.

Jan Frode Hatlen, «Kildekritikk og kildegransking,» lastes ned fra https://www.norgeshistorie.no/hvordan-blir-historie-til/fagene-som-vitenskap/2042_kildekritikk.html ca 3 s.

Sam Wineburg: "Why Historical Thinking is Not about History." Lastes ned fra <https://purl.stanford.edu/yy383km0067> 4 s.

Totalt ca 659 s.

I tillegg kommer nettsider og anmeldelser som trekkes inn i læringsaktivitetene.

Emner på masternivå

HIST3105 – Innføring i historisk forskning 7,5 stp

Emneansvarlig: Øyvind Thomassen

Emnet er en praksisrettet innføring i historie som forskningsfag for nye mastergradsstudenter, og skal i første hånd tjene som veiledning for studenten i overgangen fra å være konsument og mottaker av historisk kunnskap i form av historiefaglige tekster til selv å bli produsent. Refleksjon rundt egen praksis som tekstprodusent er et sentralt element i faget, som også gir en innføring i hvilke institusjonelle hjelpemidler historikeren kan benytte seg av.

Pensum:	Antall sider:
Euris Larry Everett og Inger Furseth: <i>Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre</i> , Oslo 2004	160
Anders Florén og Henrik Ågren: <i>Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt</i> , Lund 2006	140
Selvvalgt pensum knyttet opp til én av to obligatoriske øvingsoppgaver	400
Nettressurser om refereringsteknikk og muntlig presentasjon (fås på forelesning)	50
Totalt	Ca. 750

HIST3115 – Historiefagets teori og historie 7,5 stp

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Emnet er ei fordypning i historiefaget sitt teoretiske grunnlag. Stoffet vil bli behandla ut frå tre innfallsvinklar: Historieskrivingas historie; teoriar om historisk forskning og forståing; og refleksjonar om fortolkingar og bruk av historia i samfunnet.

Pensum

Bøker:

Ludmilla Jordanova: <i>History in Practice</i> . Arnold, London 2000 (eller evt nyare utgave)	200
Leidulf Melve. <i>Historie. Historieskriving frå antikken til i dag</i> . Dreyer, Oslo 2010	250
Ingar Kaldal. <i>Frå sosialhistorie til nyare kulturhistorie</i> . Det norske Samlaget, Oslo 2002.	100

Artikler/ utdrag – tilgjengelig i PDF:

Marc Bloch. 'Indledning' og 'Historien, mennesket og tiden', I: Marc Bloch. *Forsvar for historien eller Historikerens Håndværk*. København 1973, s. 15-41. 26 sider.

Ingar Kaldal. Kvi for historisk? Kap 8. i Ingar Kaldal. *Historisk forskning, forståing og forteljing*. Oslo 2003, s. 161-188. 27 sider.

Hayden White. The Question of Narrative in Contemporary Historical Theory. I: *History and Theory*, Vol. 23, No. 1 (Feb., 1984), s. 1-33. Finnes på norsk i Hayden White. *Historie og forteljing. Utvalgte essay*. Oslo 2003. s. 85-123. 33 sider.

Edvard Bull. Frå bøndenes og husmennenes samfunn til den organiserte kapitalismen. I: E. Bull. *Retten til en fortid*. Oslo 1981 (første gan trykt 1975). S. 11-28. 17 sider.

Alessandro Portelli. What makes oral history different. I: Perks, Robert og Alistair Thomson. 2006. *The Oral History Reader*. New York, Routledge. S. 32-42. 10 sider.

G. Iggers, E. Wang, S. Mukherjee. Historiography after the Cold War, 1990-2007: a critical retrospect. Kap. 8 i: Iggers, Wang, Mukherjee. *A Global History of Modern Historiography..* London. Pearson Longman. 2008, S. 364-401. 37 sider.

Philippa Levine. Is Comparative History Possible? I: *History and Theory* 53 (October 2014). S. 331-347. 16 sider.

Sum ca 716

HIST3295 – International Economic Contemporary History

7,5 stp

Emneansvarlig: Jonas Scherner

As an introductory text, you should read Osterhammel, and Petersson, *Globalization: A Short History*, Princeton UP 2005, which provides a historical overview of the topics to be discussed in class. A second book is essential for our class: Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton

UP, 2009 analyses trade patterns during globalization and de-globalization periods. Both books are available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. A part of these are available in the electronical course compendium which will be accessible by the start of the semester. All other reading (journal articles or book chapters) is accessible electronically in the university library as e-books or e-journals.

Reading:

Daron Acemoglu/James A. Robinson, Why is Africa poor?, *Economic History of Developing Regions*, 25 (1), 2010, pp. 21-50 (29) **(journal article)**

Dudley Baines/Neil Cummins/Max-Stephan Schulze, Population and living standards, 1945-2005, in: *Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2, 390-420 (30 p) **(book chapter)**

Ivan T. Berend, *An Economic History of Twentieth Century Europe. Economic Regimes from Laissez-Faire to Globalization*, Cambridge, 2006: 190-262 (73) **(book chapter)**

Barry R. Chiswick/Timothy J. Hatton, International Migration and the Integration of Labour markets, in: Michael. D. Bordo/Alan M. Taylor/Jeffrey G. Williamson, *Globalization in Historical Perspective*, Chicago 2003: 65-121 (57) **(book chapter)**

Richard A. Easterlin. The Worldwide Standard of Living Since 1800, *Journal of Economic Perspectives*, 14, 1 (2000), pp. 7-26 (20) **(journal article)**

Barry Eichengreen, *Golden fetters: The Gold Standard and the Great Depression 1919-1939*, Oxford UP 1990, Chapter 4 and chapter 5 (100-152) (53) **(see electronical course compendium at blackboard)**

Jari Eloranta and Mark Harrison, War and disintegration, 1914–50, in: *Cambridge Economic History of Modern Europe*, Volume 2, 133-155 (23 p) **(book chapter)**

Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton UP, 2009, chapter 7 (378-428); chapter 8 (429-472); chapter 9 (473-526) & chapter 10 (527-546) (167 p) **(available at the university bookstore)**

HIST3475 – Handel, arbeid og forbruk ca. 1600 – 1850

7,5 stp

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Det vil bli laget et kompendium med en del av artiklene i pensum. Artikler i internasjonale tidsskrift er stort sett tilgjengelige som e-tidsskrift (når du er logget på NTNU). Noen bøker forutsettes kjøpt, noen finnes også som e-bok.

Koder:

+: kjøpes eller lånes på biblioteket.

§: kjøpes eller leses som e-bok

*: kompendium

#: e-tidsskrift

Pensum:

Berg, Maxine: In pursuit of luxury: global history and British consumer goods in the eighteenth century, *Past & present*, no. 182, February 2004, s. 85-142. 58 s.

Black, Jeremy ,Europe and the World 1650-1830,1-2, 4-5 50 s.

* Brewer, John and Porter, Roy (ed.): *Consumption and the world of goods*, London and N. Y., 1993. Artikler av Carole Shammas: Changes in English and Anglo-American consumption from 1550 to 1800, Lorna Weatherill: The meaning of consumer behaviour in late seventeenth- and early eighteenth-century England, Amanda Vickery: Women and the world of goods: a Lancashire consumer and her possessions, 1751-81. 79 s.

§ Brooks, Timothy: Vermeer's hat. The seventeenth century and the dawn of the global world, London 2008, kap 1-5, 150 s.

Bull, Ida: Industriousness and development of the school-system in the eighteenth century: the experience of Norwegian cities, *History of education*, May 2011. 21 s.

Hutchison, Ragnhild: "An industrious revolution in Norway? A Norwegian road to the modern market economy?", *Scandinavian journal of history*, 39 (2014), s. 4-26. 23 s.

Kümin, Beat,The European World 1500-1800, kap. IV og VI 150 s.

McCants, Anne E. C.: Poor consumers as global consumers: the diffusion of tea and coffee drinking in the eighteenth century, *Economic history review*, 61, S1 (2008), s. 172-200.29 s.

+ Müller, Leos , Rydén, Göran og Weiss, Holger (red.): *Global historia från periferin. Norden 1600-1850*, Studentlitteratur, Lund, 2010. Innledningsartikkel av redaktørene, s. 13-37, kapittel 2, Holger Weiss: Danskar och svenskar I den atlantiska slavhandeln 1650-1850, s. 39-72, kapittel 3, Göran Rydén: Från Gammelbo til Calabar. Det svenska järnet och den expanderande atlantiske ekonomin, s. 75-96 + kapittel 5, Ragnhild Hutchison: Eksotiska varor som förändrat vardagen. Kaffe och te I Norden, 1750-1850, s. 117-135. 100 s.

* Söderberg, Johan og Magnusson, Lars (red.): *Kultur och konsumtion i Norden 1750-1950*, Helsingfors 1997, s. 7-36. 30 s.

Thompson, E. P.: Time, work-discipline and industrial capitalism, *Past and present*, no. 38, December 1967, gjenoptrykk i E. P. Thompson: *Customs in common*, Penguin books, 1993, kapittel 6, s. 352-403. 52 s.

* Tranberg, Anna: Kremmerånd på Hedmarken, *Heimen* nr. 3, 1992, s. 172-179. 8 s.

de Vries, Jan : "The industrial revolution and the industrious revolution," *Journal of economic history* 54 (1994), s. 249-70. 22 s.

Yun-Casalilla, Bartolomé: "'Localism', global history and transnational history." [*svensk*] *Historisk Tidskrift*. 127:4, 2007, s. 659-678. 20 s.

793 sider

HIST3485 – Moderne afrikansk historie

15 stp

Emneansvarlig: John Osei-Tutu

Readinglist:	Number of pages:
Frederick Cooper, <i>Africa since 1940: The Past of the Present</i> , Cambridge: Cambridge University Press, 2002	205
Richard J. Reid, <i>A History of Modern Africa: 1800 to the Present</i> , Oxford: Willey-Blackwell, 2012	342
Kevin Shillington, <i>History of Africa</i> , New York: Pgrave Macmillan, 2012	326
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo: Samlaget, 2004	132
Dennis Laumann, <i>Colonial Africa: 1884-1994</i> , Oxford: Oxford University Press, 2012	91
Alicia C. Decker and Andrea L. Arrington, <i>Africanizing Democracies: 1980-Present</i> , Oxford: Oxford University Press, 2014	112
Judith van Allen, "'Sitting on a Man': Colonialism and the Lost Political Institutions of Igbo Women", <i>Canadian Journal of African Studies</i> , Vol. 6(2), 1972 (available at jstor.org)	17

David Eltis AND David Richardson, "The 'numbers game' and routes to slavery", 14
Slavery & Abolition, Vol. 18(1), 1997 (available at tandfonline.com)

Claire Roberts, "Developing Economic Awareness: Changing Perspectives in
Studies of African Women, 1976-1985", Feminist Studies, Vol. 13(1), 1987
(available at jstor.org)

Database: The Trans-Atlantic Slave Trade Database www.slavevoyages.org

Recommended:

Paul Nugent, Africa since Independence: A Comparative History, New York:
Palgrave Macmillan, 2012

Jarle Simensen, Afrikas historie, Oslo: Cappelen Akademiske Forlag, 2009

John Iliffe, Africans: The History of a Continent, Cambridge: Cambridge
University Press, 2007

Klassiske fag

Emner på basisnivå

ANT1101 – Antikkens historie

15 stp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Pensum:

Gresk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

Herodot, The Histories, bok 7 og 8 (overs. av A. de Sélincourt, London: Penguin, 2003)

Thukydid, History of the Peloponnesian War, bok 1, bok 2, kap. 34-46, bok 5, kap. 84-116 og bok 7 (overs. av R. Warner, London: Penguin, 1972)

Xenofon, The Persian Expedition (Anabasis), bok 1, 2, 3, 4 (overs. av R. Warner, London: Penguin, 1950)

b) Sekundærlitteratur:

Ravna, Per-Bjarne, Gresk og romersk politisk historie, Oslo: Cappelen, 2006, kap 1-6.

Joint Association of Classical teachers, The World of Athens - An Introduction to Athenian Culture, Cambridge: Cambridge University Press, 2008, kap. 3, 4, 5, 7.

Supplerende oppslagsverk:

Morkot, R., The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece, London: Penguin, 1997.

Romersk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

*Romerske historikere i utvalg: deles ut på forelesning.

b) Sekundærlitteratur:

Ravna, Per-Bjarne, Gresk og romersk politisk historie, kap. 7-12, Oslo: Cappelen, 2006.

Jones, P. og Sidwell, K. The World of Rome - An Introduction to Roman Culture, Cambridge: Cambridge University Press, 1997, kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Supplerende oppslagsverk:

Scarre, C., The Penguin Historical Atlas of Ancient Rome, London: Penguin, 1995.

***ANT1101 kan brukes som et påbyggingsemne i bachelorgraden i historie.

ANT1104 – Antikkens religion og mytologi

15 stp

Emneansvarlig: Aslak Rostad

Religion

Gresk religion

Pensumbøker

Zaidman, L. B. & Schmitt Pantel, P., *Religion in the Ancient Greek City*, Cambridge University Press 1992, kap. 1–11.

Luther, M., *Hellenistic Religions: An Introduction*, Oxford 1987, kap. 1, 2 og 4.

Burkert, W. *Oldtidens mysteriekulter*, Pax Forlag, Oslo 1997, kap. 1, 3 og 4.

Referanseverk (ikke obligatorisk)

Burkert, W., *Greek Religion*. Harvard University Press 1985.

Romersk religion

Pensumbok

Scheid, J., *An introduction to Roman religion*, trans. J. Lloyd, Edinburgh University Press, 2003, kap. 3–9.

Rives, J. B., *Religion in the Roman Empire*, Blackwell 2007, kap. 3–5 & 7.

Referanseverk (ikke obligatorisk)

Beard, M., North, J., Price, S. *Religions of Rome Vol. 1: A History*, Cambridge University Press 1998.

Mytologi

Pensumbok

Dowden, K., *The Uses of Greek Mythology*, Routledge, London & New York 1992, kap. 1–2, 4–5, 8–9.

Mytologiske håndbøker

Hjortsø, L., *Greske guder og helter*, Pax Forlag, Oslo 2005.

Hjortsø, L., Romerske guder og helte, Politikens forlag, København 1998. (kan lånes på biblioteket).

Antikke tekster i oversettelse

Hesiod, *Theogonien*, i: *Hesiod – Theogonien, Arbeid og dager, Skjoldet*, Gyldendal, Oslo 2014, s. 31–67.

Odysseen, 11. sang, oversatt av P. Østbye.

Hymnen til Demeter, overs. av J. Braarvig, Oslo 2003, i: *Greske myter og mysterier*, De norske bokklubbene 2003, s. 159–179.

Livius, *Fra byens grunnleggelse 1.1–1.7.*, i: *Romersk religion*, Bokklubben, Oslo 2010, s. 34–43.

Dionysios fra Halikarnassos, *Presteskapene og Numas lover*, i: *Romersk religion*, Bokklubben, Oslo 2010, s. 146–160.

Cicero, *Om tegntyding*, i: *Romersk religion*, Bokklubben, Oslo 2010, s. 91–106.

LAT1001 – Innføring i latin

15 stp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

I dette emnet gis en første innføring i det latinske språket og den romerske kulturen. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd, og trening i oversettelsesteknikk. Det blir lest en begynnerbok og ca. 10 sider latin (én side = 30 linjer).

Elementærbok:

Vibeke Roggen, *Omnibvs 1*, Oslo 1996.

Tekstpensum:

Brian Beyer (red.), *War with Hannibal : authentic Latin prose for the beginning student*, New Haven: Yale University Press, 2009.

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 4. utg. Oslo 2015 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996.

LAT1003 – Tekstkurs II i latin: Antikk prosa I

7,5 stp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

I dette emnet gis en innføring i den klassiske prosaens ulike sjanger, og en fordypning i latinsk syntaks og stilistikk. Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk historiografi. Ca. 30 sider prosa fra tidlig keisertid. Ulike litterære sjanger vil være representert. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Pensum:

Frihagen; Rian; Roggen; Tosterud, *Omnibvs 2*, Oslo: Aschehoug, 1997.

LAT1006 – Latinske oversettelser

7,5 stp

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Pensum gis ved semesterstart

Emner på påbyggnivå

KLAS2002 – Europas middelalder

7,5 stp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Individuelt pensum som avtales mellom emneansvarlig og studentene

Andre emner

GRE1101 – Innføring i gresk

15 stp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Lærebøker

Balme, M., Lawall, G. & Morwood, J.: *Athenaze, Book I: An Introduction to Ancient Greek*, Oxford University Press 2016.

Balme, M., Lawall, G. & Morwood, J.: *Athenaze, Book II: An Introduction to Ancient Greek*, Oxford University Press 2016.

Grammatikk

Blomqvist, J., Jastrup, P. O.: *Grekisk/græsk grammatik*, Akademisk Forlag 2016.

Ordbok

Berg, C.: *Oldgræsk-Dansk Ordbog*, Gyldendal 2003.

Kulturminneforvaltning

Emner på basisnivå

KULMI1000 – Introduksjon til kulturvern

15 stp

Emneansvarlig: Insa Müller

Pensum kan endres

Kurset gir en generell innføring i kulturminner og forvaltning og formidling av disse. Kurset har som mål å gi oversikt over ulike former for kulturminner, den norske kulturminneforvaltningens historie og organiseringen i dag. Emnet innbefatter også innføring i bygningsvern/kulturhistorie, museumskunnskap og relevant kulturhistorisk teori.

Bøker:

Christensen, Arne Lie 2011: *Kunsten å bevare*, Oslo, 1-300. Ca. 300 sider

Eriksen, Anne 1999: *Historie, minne og myte*, Oslo, s. 7-161. Ca. 150 sider

Holme, Jørn (red.) 2005: *Kulturminnevern. Lov. Forvaltning. Håndhevelse. Bind I*, Oslo, s. 9-165. Ca. 150 sider

Howard, Peter 2003: *Heritage. Management, Interpretation, Identity*, London/New York, s. 1-271. Ca. 270 sider

Riksantikvaren 2001: *Alle tiders kulturminner: Hvorfor og hvordan verner vi viktige kulturminner og kulturmiljøer?* (Finnes som e-bok. 22 sider

Rogan, Bjarne og Amundsen, Arne Bugge (red.) 2010: *Samling og museum: kapitler av museenes historie, praksis og ideologi*. (Boken anbefales kjøpt. Flere kapitler vil inngå i pensum på KULMI2300 Museologi.)

Kapittelutvalg:

1. Amundsen og Brenna: «Museer, kritisk museologi og tverrfaglige museumsstudier», s. 9-23
2. Brenna: «Tidligmoderne samlinger. Fra det kuriose til det normale», s. 27- 40.
3. Pedersen: «De norske museene tar sin form. Utviklingen 1830-1950», s. 41-60.
4. Eriksen: «Fra stevneplass til dialoginstitusjon. Norske kulturhistoriske museer 1950-2010», s. 61- 76.

10. Roede: «Autentisitet i friluftsmuseene», s. 167-186.

Til sammen ca. 79 sider

West, Susie (red.): *Understanding Heritage in Practice*, Manchester/New York 2010.

310 sider

Artikler:

(Artiklene blir tilgjengelige som pdf'er på emnesida i Blackboard ved semesterstart)

Akman, Haci 2008: «Pluralism, cultural heritage and the museum», i Goodnow & Akman (eds.) *Scandinavian museums and cultural diversity*. New York/Berghahn Books, s. 187-194.
7 sider

Levy, Janet 2017: «Prehistory, identity, and archaeological representation in Nordic museums», i Skeates, R. (red.) *Museums and Archaeology*. London/New York: Routledge, s. 379-398.
20 sider

Løvdal, Jostein: «Verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet», i: Omland, Atle, Birgitte Skar og Knut Fageraas (red.): *Kulturminner og verdiskaping i Norden*. Nordisk workshop, Oslo, 2.-3. mai 2007, TemaNord 2007:609, Nordisk Ministerråd 2007, s. 31-38.
Kan lastes ned: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:701465/FULLTEXT01.pdf>
7 sider

Fagerland, Tor Einar 2011: «Fra monument til miljø: Norsk kulturminneforvaltning 1844-2010» i Fagerland/Paasche (red.): *1537 – Kontinuitet eller brudd*, Tapir 2011 s. 93-105.
Ca. 10 sider

Fagerland, Tor Einar og Nilsen, Trond Risto: «The Norwegian Fascist Monument at Stiklestad 1944-45», i: Bjerg, Helle; Lenz, Claudia og Thorstensen (red.): *Historicizing the Uses of the Past*, Bielefeld 2010, 77-90.
13 sider

Strøm, Beate 2010: *Immateriell kulturarv i Norge. En utredning om UNESCOs konvensjon av 17. oktober 2003 om vern av den immaterielle kulturarven*. Kulturrådet, s. 1-75. Ca. 70 sider

Tretvik, Aud Mikkelsen 2008: «Det frivillige arbeidet i kulturminnevernet», i *Undervegs, Festskrift til Egil Nysæter*, s. 278-290.
12 sider

Whitehead, Chris 2015: «Time and place, truth and proof. The 22 July Information Centre», i: *Nordisk Museologi* 2015 (2), s. 146-153.
7 sider

Totalt: Ca. 1500 sider.

Politikkdokument som studentene bør gjøre seg kjent med:

- Framtidas museum. St. meld. nr. 49 (2008-2009) s. 1-173.
- Leve med kulturminner. St. meld. nr. 16 (2004-2005), s. 5-95.
- Framtid med fotfeste. St. meld. nr. 35 (2012-2013), s. 1-176.

Det vil bli delt ut aktuelt materiale og henvist til utfyllende lesing i undervisningen.

Emner på påbyggingsnivå

KULMI2300 – Innføring i museologi

15 stp

Emneansvarlig: Førsteamanuensis og Christina Næss

BØKER:

- **Desvallées**, André og François Mairesse (red.): *Key Concepts of Museology*. Armand Colin 2009. (ca. 65 sider) (Til nedlasting: <http://www.icom-italia.org/wp-content/uploads/2018/02/ICOMItalia.KeyconceptsofMuseology.Pubblicazioni.2010.pdf>)
- **Eriksen**, Anne: *Museum – en kulturhistorie*, Oslo: Pax forlag 2009. (ca. 220 sider)
- **Huseby**, Hege B., Cederholm, P. (red.): *Museumsutstillinger. Å forstå, skape og vurdere kultur- og naturhistoriske utstillinger*, Trondheim: Museumsforlaget 2017.

Artikler fra denne boken:

- Kerstin Smeds "Rummet, tingen, utstillingen og jag", s. 11-35.
- Irene Karlbom Häll "Riktiga utställningar, för tusen bövlar!", s. 39-45.
- Hege Børrud Huseby "Ting som tegn", s. 47-63.
- Märit Simonsson "Kommunicerande rum", s. 67-78.
- Tove Alderin, "Utstillingen som scenkonstärligt format", s. 81-98.
- Magdalena Hillström "Utställningspraktiker och museiideal", s. 99-117.
- Anne Tove Austbø "Koke suppe på en spiker eller utforske et hav av muligheter?" s. 131-156.
- Kari Helene Kullerud "Å være tro mot målgruppa", s. 159-183.
- Ida Bennicke "Ordene om tingene", s. 185-212.
- Cecilia E. Simonsen, Nanna Holdgaard "Mobile medier", s. 233-261.
- Bente Vinge Pedresen "Tanker om ustillingsdogmer", s. 297-312.
- Annelie M. Hassby, Hanna Severinsson "Samspelet mellan Mening och Närvaro, Ord och Ting", s. 313-331.
- Sofie E. Jensen "Udstillingsanalyse af Form og Indhold", s. 333-351.

(til sammen ca. 250 sider)

- **Rogan**, Bjarne og Arne Bugge Amundsen (red): *Samling og museum*. Oslo 2010, s. 255-358;
(NB! Hele boka forutsettes kjent og brukt, inkludert de delene har vært ført opp som pensum på KULMI1000.) (ca. 100 sider)
- **Simmons**, John E.; Latham, Kirsten: *Foundations of Museum Studies. Evolving Systems of Knowledge*. Englewood: ABC-CLIO 2015. (155 sider)
- **Simon**, Nina: *The Participatory Museum*. Santa Cruz: Museum 2.0, 2010.
(Kan også lastes ned: <http://www.participatorymuseum.org/>) (ca. 350 sider)

- **Pabst**, Kathrin; Johansen, Eva D. og Ipsen, Merete (red.): Mot nye relasjoner mellom museum og samfunn, utgitt av Vestagdermuseet 2016, Norsk ICoM, 2016. (til nedlasting: <http://norskicom.no/wp-content/uploads/2016/08/NyeRelasjoner.pdf>.) (ca. 100 sider)

ARTIKLER:

Museenes samfunnsrolle/ museumsetikk:

- **Hylland**, Marius (2017) "Museenes samfunnsrolle – et kritisk perspektiv" i Norsk Museumstidsskrift 02/2017, s. 77-91. (15 sider) (*kan leses på* https://www.idunn.no/norsk_museumstidsskrift/2017/02/museenes_samfunnsrolle_et_kritisk_perspektiv)
- **Kalsås**, Vidar Fagerheim (2015) «Minority history in museums. Between ethnopolitics and museology» (14 sider) i Nordisk Museologi 2015:2: <https://www.journals.uio.no/index.php/museolog/article/view/3046/2628>
- **Kreps**, Christina (2015) «Appropriate museology and the "new museum ethics". Honoring diversity» (12 sider) i Nordisk Museologi 2015:2: <https://www.journals.uio.no/index.php/museolog/article/view/3044/2626>

Det digitale i museet:

- **Parry**, Ross (2007) *Recoding the Museum. Digital heritage and the technologies of change*, London/New York: Routledge, kapittel 4: «Recalibrating authenticity», s. 58-81. (24 sider)
- **McTavish**, Lianne (2006) «Visiting the Virtual Museum: Art and Experience Online.» i Marstine, Janet (red.) *New Museum Theory and Practice*, Malden/Oxford: Blackwell Publishing, s. 226-244 (19 sider)

De følgende artiklene vil bli tilgjengelige i digitalt kompendium via Blackboard:

SAMLE:

- Loureiro**, Maria Lucia de Niemeyer Matheus (2011) "Musealisation Processes in the Realm of Art" i Dudley, Sandra et.al. (red.) *The Thing about Museums. Objects and Experience, Representation and Contestation*, London/New York: Routledge, s. 69-78. (10 sider)
- Macdonald**, Sharon (2007) "Collecting Practices" i Macdonald, Sharon (red.) *A Companion to Museum Studies, Hoboken N-J.: Wiley-Blackwell*, s. 81-97. (17 sider)

BEVARE:

- Matassa**, Freda (2011), *Museum Collections Management. A handbook*, London: Facet Publishing, s. 3-10. (8 sider)
- Pye**, Elizabeth (2017) "Issues in practice. Conservation procedures" i Skeates, Robin (red.) *Museums and Archaeology*, London/New York: Routledge, s. 109-141. (33 sider)

FORSKE:

Hooper-Greenhill, Eilean (2006) "Studying visitors" i Macdonald, Sharon (red.) *A Companion to Museum Studies*, Hoboken N-J.: Wiley-Blackwell, s. 362-376. (15 sider)

Kirchberg, Volker og Tröndle, Martin (2012), "Experiencing Exhibitions: A Review of Studies on Experiencing Exhibitions in Museums", i: *Curator* 55 (12) 2012, s. 435-452. (17 sider)

Packer, Jan (2008), "Beyond Learning: Exploring Visitors' Perceptions of the Value and Benefits of Museum Experiences", i: *Curator* 51 (1) 2008, 33-54. (21 sider)

FORMIDLE:

Dudley, Sandra H.: "Encountering a Chinese horse. Engaging with the thingness of things" i Dudley, Sandra H. (red.) *Museum Objects. Experiencing the Properties of Things*. London/New York: Routledge, s. 1-15. (16 sider)

McLean, Kathleen (1999) "Museum Exhibitions and the Dynamics of Dialogue" i *Daedalus*, vol. 128, *Americas Museums*, MIT Press 1999, s. 83-107. (25 sider)

Moser, Stephanie (2010) "The Devil is in the Detail. Museum Display and the Creation of Knowledge», i *Museum Anthropology* vol. 33, 2010 (1), s. 22-33. (12 sider)

Til sammen ca. 1500 sider.

REFERANSEDOKUMENTER:

- ICOM Code of Ethics for museums. (*Til nedlasting på:*

<https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/ICOM-code-En-web.pdf>

- St. meld. nr. 49 (2008-2009): Framtidas museum. (*Forutsettes kjent: Papirutgave eller nedlasting: www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-49-2008-2009-.html?id=573654*)
- Stugu, Ola Svein: *Historiebruk*, Samlaget 2008

Det vil bli delt ut aktuelt materiale og henvist til utfyllende lesing i undervisningen.

KULMI2700 – Kulturminnerett

15 stp

Emneansvarlig: Michael Kahn

Pensum:

Lærebok i kulturminnerett (Michael Kahn) Tapir akademiske forlag 2007. Hele boka.

I tillegg får kandidatene utlevert retts- og forvaltningsavgjørelser. Dette blir delt ut av emneansvarlig.

Emner på masternivå:

KULMI3105 – Teorier og metode i kulturminneforvaltningen

7,5 stp

Emneansvarlig: Aud Tretvik

Pensum vil ligge føre til semesterstart.

KULMI3115 – Minne, historie og ting

7,5 stp

Emneansvarlig: Jon Olav Hove

Pensum:

Connerton, Paul, *How Societies Remember* (Cambridge University Press: 1989). 115 sider.

Erll, Astrid, *Memory in Culture* (Palgrave MacMillan: 2011). Kap. 1-5, 143 sider.

Astrid Erll and Angsgar Nünning (red.), *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook* (De Gruyter: 2008). **Dette er ei e-bok, tilgjengeleg gjennom UBiT sine nettsider.** Boka finnes også i trykt utgåve som *A Companion to Cultural Memory Studies* (De Gruyter, 2010). Følgjande artiklar er å rekne som pensum:

- Astrid Erll, "Cultural Memory Studies: An Introduction". 15 sider
- Jay Winter, "Sites of memory and the Shadow of War". 15 sider
- Aleida Assmann, "Canon and Archive". 12 sider
- Jan Assmann, "Communicative and Cultural Memory". 10 sider
- Jeffrey Olick, "From Collective memory to the Sociology of Mnemonic Practices and Products". 12 sider
- James Young, "The Texture of Memory: Holocaust Memorials in History". 10 sider.

Kaldal, Ingar, *Minner som prosesser* (Cappelen Damm Akademisk: 2016). 180 sider.

I tillegg er følgjande artiklar på pensum. Desse vert publisert på Blackboard ved semesterstart.

Confino, Alon, "Collective Memory and Cultural History" (*The American Historical Review* 102:5, 1997). 17 sider.

Connerton, Paul, "Seven types of forgetting", (*Memory Studies* 1, 2008): 12 sider

Cubitt, Geoffrey, *History and Memory* (Manchester: Manchester University Press, 2007: Introduction). 25 sider.

Damsholt, Tine og Dorthe Gert Simonsen, "Materialiseringer: Processer, relationer og performativitet". Tine Damsholt et.al., *Materialiseringer: Nye perspektiver på materialitet og kulturanalyse* (Aarhus: Aarhus Universitetsforlag, 2009). 28 sider.

Halbwachs, Maurice, *On Collective Memory* (Chicago/London: The University of Chicago Press, 1992), side 37-51. 14 sider

Kansteiner, Wulf, "Finding meaning in memory" (*History and Theory* 41, 2002). 18 sider.

Misztal Barbara, "Memory Experience: The forms and functions of memory". Sheila Watson (ed.), *Museums and their Communities* (London/New York: Routledge, 2007). 17 sider.

Nora, Pierre, "Between Memory and History: Les Lieux de Mémoire" (*Representations* 21, 1989). 17 sider.

Passerini, Loisa, "Memories Between Silence and Oblivion". Katharine Hodgkin and Susannah Radstone (eds), *Memory, History, Nation: Contested Pasts* (New Brunswick: Transaction Publishers, 2006). 16 sider

Rothberg, Michael, "Between Memory and Memory: From Lieux de mémoire to Noeuds de mémoire" (*Yale French Studies* No 118/119, 2010). 10 sider.

Rothberg, Michael, "Between Auschwitz and Algeria: Multidirectional Memory and the Counterpublic Witness" (*Critical Inquiry*, Vol. 33:1, 2006). 27 sider

Young, James, *At Memory's Edge* (Yale University Press: 2000: Kapittel 3 "Sites Unseen" side 62-89). 28 sider.

Tilley, Christopher, et.al. "Introduction". Christopher Tilley, et.al., *Handbook of Material Culture* (London: Sage, 2006). 6 sider.

Charles W. J. Withers, "Place and the "Spatial Turn" in Geography and in History", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 70, No. 4 (Oct., 2009), pp. 637-658 (22 pages)

Elles vert det føresett at studentane allereie kjenner og er fortrulege med Ola Svein Stugu: *Historie i bruk* (Samlaget 2008) samt Anne Eriksen: *Historie, minne og myte* (Pax, Oslo 1999) frå før.

KULMI3815 – Dokumentasjon og forskningsmetode

7,5 stp

Emneansvarlig. Aud Tretvik

Pensum vil ligge føre til semesterstart.

Perspektivemner

HFEL0004 – Retorikk

7,5 stp

Emneansvarlig: Aslak Rostad

Bøker

George A. Kennedy, *Classical Rhetoric & its Christian and Secular Tradition*.

* Kapittel 3, 5, 9, 10 og 12.

Aristoteles, *Retorikk*, Vidarforlaget 2006:

* I.2 (Bok 1, kapittel 2) = s. 27-34.

* I.2.8–22 (Bok 1, kapittel 2, paragraf 8-22) = s. 29-34.

* I.3, 10–15 (Bok 1, kapittel 3+10-15) = s. 35-37+71-99.

* I.4–5 (Bok 1, kapittel 4-5) = s. 39-47.

* I.9 (Bok 1, kapittel 9) = s. 63-69.

* II.22–23 (Bok 2, kapittel 22-23) = s. 173-188.

* III.2–11 (Bok 3, kapittel 2-11) = s. 207-242.

Gjert Vestrheim & Tor Ivar Østmoe (red.), *Klassisk talekunst*, Vidarforlaget 2009:

* Lysias: «Forsvarstale for drapet på Erastosthenes», s. 91-102.

* Cicero, «Første tale mot Catilina», s. 159-176

Lukian fra Samosata – *En hylles til flua og andre personportretter*, Gyldendal 2014.

* «En hylles til flua», s. 163–168.

Kompendiumstekster

* Anders Johansen, *Talerens troverdighet: Tekniske og kulturelle betingelser for politisk retorikk*, Oslo 2002, s. 28–60, 110–156.

* Lennart Hellspong, «Retoriken och den moderna vetenskapen», i: Kurt Johanesson (red.), *Vetenskap og retorik*, Stockholm 2001, s. 13–29.

* Jørgen Holmgaard, «Den moderne videnskaps retorik», i: Kurt Johanesson (red.), *Vetenskap og retorik*, Stockholm 2001, s. 56–74.

* Jens E. Kjeldsen, «Visuell retorikk», i: Jens E. Kjeldsen, *Retorikk i vår tid – En innføring i moderne retorisk teori*, Spartacus forlag, Oslo 2004, s. 258–291.

Anbefalt referanselitteratur (ikke obligatorisk)

Jens E. Kjeldsen, *Hva er retorikk*, Universitetsforlaget, Oslo 2014.

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Books

- R. Danielsen et.al., *Norway: A History from the Vikings to our own Times*”, Oslo 1995: s. 3-453
- O. Riste, *Norway's foreign relations. A history* Oslo 2005: s. 52-290

Compendium:

- M. Njåstad, “Resistance in the name of the law. Peasant politics in medieval and early modern Norway”, in K. Katajala (ed.), *Northern Revolts. Medieval and early modern peasant unrest in the Nordic countries*, Helsinki 2004: s. 90-117
- B. Stråth, “Nordic capitalism and democratisation”, in Byrkjeflot et.al. s. 51-84